

PCN

PEST CONTROL NEWS®

TIJDSCHRIFT VOOR DE PLAAGDIERBESTRIJDINGSBRANCHE



40

Mei 1999, onze eerste uitgave van Pest Control News **10**

Rinus vertelt hoe hij het initiatief heeft genomen om PCN op te richten.

Benelux Pest 2020 **15**

Op 22 april wordt Benelux Pest 2020 gehouden: reserveer reeds. De beurs wordt groter dan ooit!

PCN door de jaren heen **25-29**

Een greep uit de artikelen uit de eerste 13 PCN-nummers.

Killgerm Training **12-13**

Een nieuwe speler op het gebied van opleidingen en nascholingen.



ON-TOP PRO2

Al het goede komt van boven! Voor een discrete EN energiezuinige beheersing van vliegende insecten.



PestWest Electronics Limited,
West Yorkshire, United Kingdom
Tel: +44 (0) 1924 268500
email: info@pestwest.com
www.pestwest.com

Confidence in
Fly Control

PCN door de jaren heen

Vele genoemde onderwerpen zijn nog steeds zeer actueel!

25 – 29



Pest Control News

www.pestcontrolnews.com/dutch

Redacteur

Dr. ing. Joeke Nijboer

Redactioneel medewerkers

Ardaan Gerritsen/Rinus van Zanten/
Yvonne Van Gorp

Oplage

1800 stuks

Contactgegevens

Dhr. J. Nijboer
Struisvaren 21
2661 PW Bergschenhoek
Nederland
Tel: +31 (0)6 549 079 35
Email: Joeke@pestcontrolnews.com

Advertenties

Rinus@pestcontrolnews.com

Ontwerp

Albatross Marketing (UK)

Druk

CTP Digital Printing
www.ctp-digitalprinting.be

© Pest Control News Limited 2020.

Niets uit deze uitgave mag op enigerlei wijze worden overgenomen zonder uitdrukkelijke toestemming van de uitgever. Pest Control News aanvaardt geen enkele verantwoordelijkheid voor aangeleverd materiaal zoals advertenties en teksten. Pest Control News aanvaardt geen claims voortvloeiende uit advertenties of resultaten naar aanleiding van het gebruik van middelen en producten.

Pest Control News houdt zich het recht voor om artikelen te weigeren.

Landelijke bijeenkomst eikenprocessierupsen	5	Effe eikenprocessierupsen bestrijden? Onderschat het niet	6	Studiedag eikenprocessierups 2019	7
Verslag over 2019 en update Leidraad Eikenprocessierups bestrijding.		Verslag hoe de bestrijding in de praktijk gaat.		Veel personen aanwezig vanuit de groensector en weinig uit de plaagdierbestrijdingsbranche!	
Amerikaanse rivierkreeften: probleem of lekkernij?	9	Enquête over dierenwelzijn in knaagdierbeheersing afgerond	11	Klaar voor de toekomst en u kunt mee profiteren	16
Wat zijn de problemen met de 6 exotische soorten rivierkreeften?		Plaagdierbestrijders vinden welzijn van ratten- en muizenbestrijding redelijk belangrijk en willen er meer aan doen.		Hofman vertelt wat ze allemaal doen of gaan doen in Enter.	
SPOT Ongediertebestrijding	18	De Rattenmonitor	22	HeroRATs	24
Frédérique Gysen vertelt over het bedrijf.		Ratten tellen!		HeroRatten speuren landmijnen en tuberculose op.	
De Protecta Evo Edge, een efficiënte lokdoos van Bell	31	Maxforce Platin, de eerste en enige gel tegen papiervisjes	33	Traas bereidt zich voor op de toekomst	34
Klein in formaat maar groot in veelzijdigheid.		Gaan we nu eindelijk het probleem met papiervisjes echt beheersen?		Een nieuw gebouw, een nieuw elan: kom kijken op 8 februari.	
Interpretatie resultaten muizen- en rattenbestrijding	35	Gerrit doet het wat rustiger aan	36	Motten in de voedingsmiddelenindustrie: probleem en uitdaging	38
Lees hoe het zit met de bestrijding van plaagdieren bij particulieren.		Is dat werkelijk zo of lijkt het maar zo?		Bestrijding door verwarring!	
PestTech 2019	40	SPA Groep ontwikkelt vier nieuwe nascholingen	41	Trots op je werk!	43
Verslag van de vakbeurs van de Engelse brancheorganisatie NPTA.		SPA Groep gaat voortvarend verder met de opleidingen.		Dat mogen we zeker zijn, zegt PLA..N!	
NVPB Netwerkbijeenkomst	44	Nano-bestrijdingsmiddelen soms gevaarlijker dan niet nano-vorm	45	IPM tegen kakkerlakken	46
Er zijn subsidies en regelingen aanwezig voor innovatie: pak ze!		Wat zijn dat voor bestrijdingsmiddelen?		Mogen middelen tegen insecten in de toekomst alleen maar gebruikt worden door professionals en dan alleen maar meer volgens het IPM-principe.	
World Pest Day 2020 en ICUP 2020	47				
Noteer alvast 4 juni voor het bijwonen van World Pest Day 2020 en vergeet niet te registreren voor ICUP 2020 in juni (Barcelona).					

Van de redacteur,

Dit is de veertigste editie van Pest Control News!

Sinds mijn aanstelling als redacteur van Pest Control News is er veel gebeurd op het plaagdiergebied. Organisaties werden opgericht, samengevoegd en zijn verdwenen. De plaagdierbestrijding werd steeds meer en meer geprivatiseerd, wat voordelen heeft maar zeker ook nadelen. De betrokkenheid van de overheid lijkt af te nemen, hoewel die mede door de huidige problemen hopelijk weer wat groter wordt. De Europese biocidenrichtlijn drukt een stempel op de middelen die mogen worden toegepast. Het accent ligt meer en meer op het minder gebruiken van biociden. Verschillende middelen zijn niet meer toegelaten: wie kent Caid vloeibaar nog? Alleen die personen mogen ze nog gebruiken die daar voor opgeleid zijn. Gels worden nu gebruikt om insecten te bestrijden. IPM deed zijn intrede. Ook de automatisering deed z'n intrede door elektronische verslaggeving, elektronische signaleringssystemen en elektronische vallen. Door klimaatverandering en verhoging van de handel en mobiliteit hebben we nu meer te maken met ongewenste diersoorten. Voedselveiligheidssystemen werden opgezet. Er kwam meer aandacht voor het welzijn van plaagdieren tijdens het doden. Beurzen werden opgezet op het plaagdiergebied.

De genoemde zaken zijn slechts een selectie van wat er de afgelopen 20 jaar is gebeurd. De komende tijd zal er nog veel meer gebeuren!

Ik heb de afgelopen jaren zoveel mogelijk geprobeerd te schrijven over de vele ontwikkelingen op het plaagdierbestrijdingsgebied. Dat was niet mogelijk geweest zonder hulp van fabrikanten, organisaties, geïnterviewde bedrijven, medewerkers van Killgerm Benelux zoals Rinus van Zanten, Marc van Zanten en Yvonne Van Gorp. Belangrijk voor het tot stand komen van dit blad zijn ook de correctors van artikelen zoals Wim van der Horst, Marc Damen, Fernande Hazewinkel en Ardaan Gerritsen en de vormgevers bij Albatross Marketing in Ossett. En last but not least de leden van mijn gezin, die nog steeds helpen bij het inpakken en versturen van Pest Control News en vooral mijn vrouw Rieneke die regelmatig stress van mij heeft moeten ondergaan wanneer de deadline van de publicatie van wéér een nummer van Pest Control News naderde.

De meeste gepubliceerde nummers van Pest Control News zijn te vinden op de website www.pestcontrolnews.com/dutch. Van de eerste nummers is geen digitaal bestand meer beschikbaar. Van PCN no. 6 heb ik zelfs geen papieren versie meer! (wie heeft voor mij nog een kopie daarvan?). Op pagina 23 tot en met 26 staat een aantal artikelen uit PCN's die niet meer te vinden zijn op de genoemde

website. Zij geven een blik in wat leefde binnen de plaagdierbestrijdingsbranche rondom de eindjaren negentig en de beginjaren van de huidige eeuw. Een ieder mag zijn eigen conclusies daaraan verbinden.

In dit nummer een interview met Gerrit Otten. Gerrit was één van de meest actieve personen binnen onze branche. Hij is betrokken geweest bij de meeste ontwikkelingen gedurende de afgelopen 40 jaar! Mocht u op de hoogte willen blijven van de huidige ontwikkeling, dan kunt u het beste een bezoek brengen aan Benelux Pest 2020 die op 22 april wordt gehouden in het NH Conference Centre Koningshof in Veldhoven.

Op het opleidingsgebied zijn er veranderingen gaande. Ja, we hebben nog steeds twee certificeringsinstituten. Maar zoals de meesten al weten is KOVA failliet en heeft Killgerm Benelux de boedel overgenomen. Onder de noemer Killgerm Training zijn ze reeds in december 2019 begonnen met de eerste nascholing, de Ratten Academy, en vanaf 2020 zullen er nog meerdere nascholingen worden opgezet. Ook de instapcursus "Leerling Bestrijdingstechnicus" en de volwaardige opleiding tot Bestrijdingstechnicus staan op de planning. Op pagina 40 en 41 vindt u daar meer informatie over.

Andere actuele zaken in dit nummer van Pest Control News gaan over eikenprocessierupsen, motten in de voedingsindustrie, een nieuw middel tegen zilversvisjes, de rattenmonitor, dierenwelzijn en resultaten van een enquête bij huishoudens over het gebruik van biociden. De plaagdierbranche is een fascinerende branche die nog steeds volop in ontwikkeling is en PCN is daar bij. Ik hoop dat ik aan de wieg mag staan van nog vele PCN nummers!



Joeko Nijboer
Redacteur Pest Control News

Landelijke Bijeenkomst Eikenprocessierups

Bijna 500 personen waren aanwezig op de Landelijke Bijeenkomst Processierups in de Reehorst in Ede, op woensdag 25 september. Deze middag was georganiseerd door het Kennisplatform Processierupsen. Het doel van het Kennisplatform, geïnitieerd door het Ministerie van Landbouw, is om bij burgers, professionals en overheden de kennis rondom de eikenprocessierupsen en hun bestrijding te verbeteren. Vooral vertegenwoordigers van de groenbeheerders en de gemeentes waren aanwezig en maar weinig plaagdierbestrijders.



De voorzitter van het Kennisplatform Processierups, Arnold van Vliet, vertelde dat de informatie uit 2018 al liet zien dat het aantal eikenprocessierupsen in 2019 groot zou zijn met als gevolg veel overlast. Ook de gunstige weersomstandigheden hebben in 2019 bijgedragen aan het grote aantal meldingen van overlast.

De volgende spreker, de arts Henk Jans, gaf aan dat het storm heeft gelopen van mensen die zich met jeukklachten bij een arts melden, met name in Overijssel, Gelderland, Utrecht, Noord-Brabant en Drenthe. In sommige regio's konden de huisartsen de aanloop zelfs niet meer aan. In heel Nederland gingen per 100.000 inwoners 85 personen met jeukklachten naar de dokter; in Overijssel zelfs 150 per 100.000. Dat is meer dan bij een griep epidemie waarvan de ondergrens 51 mensen per 100.000 bedraagt.



De entomologe Silvia Hellingman meldde dat het aantal gevangen mannelijke vlinders van eikenprocessierupsen in de 1799 uitgezette monitorvallen in 2019 lager lag dan het aantal in 2018. De vangsten van 2019 zullen zeker aanleiding geven tot een behoorlijke overlast van eikenprocessierupsen in 2020, ondanks de daling van aantal gevangen vlinders ten opzichte van 2018. Een factor die daarbij betrokken moet worden is dat er vlinders zijn die in 2019 niet zijn uitgevlogen, maar nog wel in popstadium in de grond verblijven door de hitte en droogte van dat jaar. Wanneer de temperatuur van de nesten waarin de rupsen verblijven hoger is dan 32 graden verlaten ze namelijk hun nest en gaan ze naar het grondoppervlak. Wanneer er vervolgens op de grond te weinig beschutting is tegen de zon graven ze zich in de grond en komen pas het volgend jaar weer tevoorschijn.



Joop Spijker en Henry Kuppen van het Kenniscentrum Eikenprocessierupsen vertelden dat er in september een update gekomen is van de Leidraad Eikenprocessierups. In deze Leidraad ligt het accent vooral op het preventief bestrijden van eikenprocessierupsen en niet zozeer meer op het opzuigen van eikenprocessierupsen. Om overlast en gezondheidsklachten te voorkomen ligt de nadruk op het treffen van preventieve maatregelen, waarbij vooral aandacht besteed moet worden aan

die gebieden waar mensen en dieren overlast ervaren. Monitoren en adequate maatregelen nemen is nodig om de plaagdruk en overlast voor te zijn. Een goede risicoanalyse maken is daarbij belangrijk. Preventieve bestrijding bestaat vooral uit spuiten met specifieke bacterie- of nematodenpreparaten. Als dat niet voldoende blijkt te zijn kan een curatieve bestrijding plaatsvinden zoals het wegzuigen van nesten, rupsen en rupsrestanten. Voor het afvoeren en verwerken van rupsrestanten is in 2019 een speciaal protocol opgesteld.

Bij de bestrijding van eikenprocessierupsen is het belangrijk dat gemeentes een goed beheersplan opstellen. Daarin moeten de verantwoordelijken en uitvoerenden worden aangewezen en er moet voldoende budget worden vrijgemaakt. De gemeentes moeten zich dat gaan realiseren en moeten er zich ook van bewust zijn dat andere plagen zoals de overlast van de denneprocessierups zich in Nederland beginnen aan te melden.

Na de presentaties splitsten de groepen zich op waardoor in kleiner verband verder gediscussieerd werd over eikenprocessierupsen. Duidelijk kwam daarbij naar voren dat we ermee rekening moeten houden dat de eikenprocessierups zich gevestigd heeft in heel Nederland en dat er regelmatig sprake zal zijn van overlast. Bij overlast moeten de rupsen worden weggezogen maar dan is men eigenlijk al te laat. Monitoring en het nemen van verschillende preventieve maatregelen heeft de voorkeur.

Preventieve maatregelen bestaan uit verschillende zaken variërend van een ander maaibeheer, aanpassen van de vegetatie onder eikenbomen, meer verschillende boomsoorten, bevorderen van het voorkomen van rupsetende vogels tot het bestrijden van rupsen met bacterie- en nematodenpreparaten. Uit de resultaten uit het zuiden van Nederland blijkt dat beheersing van eikenprocessierupsen mogelijk is. Plaagdierbestrijders kunnen hierbij zeker een rol spelen om de overlast te verminderen. Gedegen kennis over de eikenprocessierups is daarbij noodzakelijk en het volgen van bijvoorbeeld een nascholingscursus bij bijvoorbeeld de SPA Groep is dan ook zeker geen overbodige luxe.

Effe eikenprocessierups bestrijden? Onderschat het niet!

Nationale Bomenbank nam 6 jaar geleden het bedrijf Kuppen boomverzorging uit Mill over, waaruit de nieuwe vestiging Nationale Bomenbank Zuidoost-Nederland is voort gekomen. Twan Verhoeven is de Bedrijfsleider Nationale Bomenbank Zuidoost-Nederland bv, gevestigd in Mill Kuppen boomverzorging is 25 jaar geleden met de bestrijding van de eikenprocessierups (EPR) begonnen. Henry Kuppen zelf is nog altijd betrokken bij de eikenprocessierups als directeur van het Terra Nostra. Dat adviseert met name overheden het oplossen van problemen die ontstaan door verstedelijking en klimaatverandering waarbij de diensten gebaseerd zijn op wetenschappelijk onderzoek, praktisch inzicht en natuurlijke principes.

De Nationale Bomenbank Zuidoost-Nederland is naast alles op het gebied van boomverzorging EPR-specialist en kan alle werkzaamheden uitvoeren op het gebied van EPR, zoals inventariseren, adviseren, preventief en curatief bestrijden tot totale ontzorging. Met IPM kan het hele proces worden beheerd.

In een proefstation in Mill en in Drenthe wordt bekeken wanneer de EPR-eitjes uitkomen. Deze uitkomstdata kunnen wel 2 dagen verschillen maar geven aan voor heel Nederland wanneer EPR-eitjes uitkomen. De eitjes worden rupsen en dan kan er al begonnen worden met



het bespuiten van eikenbomen met nematoden. Deze nematoden infiltreren de larven van de EPR waardoor die dood gaan. Omdat de nematodenlarven lichtgevoelig zijn moeten de eikenbomen 's nachts worden bespoten. Nematoden die niet in de rups terecht komen zijn binnen 3 uur uitgedroogd, waardoor ze geen verdere schade aan kunnen richten. Bespuiting met het middel Xentari (*Bacillus thuringiensis* subs. Aizawa ABTS-1857) gebeurt 24 uur per dag en kan pas beginnen wanneer zich 40% blad ontwikkeld heeft. 12 machines zijn tijdens de bespuitingsperiode 24 uur per dag/6 dagen per week er mee bezig. Er wordt gewerkt in een drieploegendienst. De te spuiten vloeistoffen zijn elektrostatisch positief geladen en omdat de eikenbomen negatief zijn trekt de boom de spuitvloeistof optimaal aan zodat er weinig verloren gaat. Het aantal EPR wordt door een bespuiting met bacteriën met circa 85% gereduceerd en met nematoden met circa 65%. Voor het bespuiten met Xentari heb je een spuitlicentie nodig, voor het spuiten met nematoden is dat niet vereist.

Wanneer de EPR het derde/vierde larvestadium bereiken, wat in de laatste weken van mei gebeurt, wordt er gestopt met de bespuiting en gaat men over tot het verwijderen van rupsen middels zuigen en plukken. Het verwijderen van rupsen duurde dit jaar tot eind oktober. 35 ploegen van 2 personen zijn daar mee bezig waarvan de meesten mensen ingehuurd worden. 80% van de EPR wordt opgezogen en 20% van de aanwezige EPR-nesten wordt verwijderd door ze eerst vast te plakken en dan handmatig te verwijderen. Meestal gebeurt dat omdat die plaatsen moeilijk te bereiken zijn met de zuiginstallaties. Per jaar worden ruim 1000 vaten met EPR afval afgevoerd in speciale niet meer te heropenen containers naar een bevoegde verbrandingsinstallatie.

In de maand juli worden feromoonvallen opgehangen op diverse locaties in Nederland welke regelmatig worden gecontroleerd t/m oktober, zodat men aan de hand van de gevangen EPR-motten een indicatie kan krijgen hoe de overlast van de EPR er het volgende jaar uit zal komen te zien.



In een zelf ontwikkeld Gis-programma worden handelingen bijgehouden en worden van de gegevens trendanalyses gemaakt en geëvalueerd.

Alle werkzaamheden worden via een protocol uitgevoerd om te voorkomen dat de werknemers en de omgeving waar ze werken besmet raken met brandharen. Alle medewerkers zijn bijvoorbeeld verplicht om een wegwercoveral en een overdrukmasker te dragen tijdens het uitvoeren van het werk.

Op het bedrijf wordt geprobeerd om alle besmetting met brandharen te voorkomen. Mogelijk besmette materialen worden op een speciale afdeling gerepareerd of schoongemaakt. En desondanks gebeurt het nog wel eens dat medewerkers besmet raken met brandharen waardoor allergische reacties ontstaan, aldus Verhoeven.

Een paar getallen. In 2019 heeft de Nationale Bomenbank ruim 270.000 bomen bespoten met nematoden of bacteriepreparaten, 6.000 wegwercoverals gebruikt, uit ruim 95.000 bomen eikenprocessierupsen verwijderd en 30.000 kg EPR-afval afgevoerd. 70 bestrijders waren in 35 ploegen dagelijks op stap, van Heerde tot midden-Limburg, van juni tot half oktober waarbij ze gebruik maakten van 30 zuigunits en 15 hoogwerkers.

Verhoeven verwacht dat het ook de komende jaren druk zal zijn met het beheren van eikenprocessierupsen. De Nationale Bomenbank is dan ook bezig met het uitbreiden van de zuigapparatuur, het zoeken van samenwerkingsverbanden met andere bedrijven en vooral het zoeken van extra maar goede werknemers die weten wat veiligheid en omgaan met bestrijdingsapparatuur is.

Plagadierbestrijders moeten weten wat ze moeten doen om professioneel te werk te gaan en weten dat eikenprocessierupsen er "eventjes bij doen" niet zo maar gaat. Ze moeten weten dat je een opleiding van een van de bekende instituten in hun branche nodig hebt, waardoor je meer weet over eikenprocessierupsenbestrijding.

Studiedag eikenprocessierups 2019

Op 31 oktober 2019 organiseerden Terra Nostra en Boomkwekerij Ebben b.v. een Studiedag Eikenprocessierupsen (EPR). In Cuijk waren 250 personen aanwezig, voornamelijk afkomstig uit de groensector en van gemeentes. 's Morgens werden er presentaties gehouden en tijdens het middagprogramma werden de aanwezigen in 2 groepen verdeeld.

De eerste groep ging met safaribussen langs de locaties waar Boomkwekerij Ebben zijn bomen kweekt. Tijdens de rondleiding werd specifiek op allerlei aspecten van verschillende boomsoorten



ingegaan die direct of indirect te maken hadden met de EPR. De tweede groep werd verdeeld in 8 groepjes waarna een rondleiding plaatsvond langs de 8 aanwezige stands. Tijdens de telkens exact 8 minuten durende presentatie werd door middel van een power point presentatie weergegeven hoe de producten van het betreffende bedrijf ingezet konden worden tegen de EPR. Hieronder een bloemlezing van de gehouden presentaties.

Terra Nostra, de heer Kuppen:

Nadat de directeur van Nationale Bomenbank, de heer Doornbos, 's morgens de bijeenkomst had geopend, begon de heer Kuppen, directeur van Terra Nostra, zijn presentatie:

- De larven (rupsen) van de EPR in het L1 stadium komen in mei uit, het L4 stadium halverwege mei, het L6

stadium in begin juni.

- Half juli 2019 zijn er al vlinders van de eikenprocessierups waargenomen.
- Een eipakketje van de EPR bevat circa 200 - 250 eitjes en heeft een lengte van circa 3,6 cm en een breedte van ca 6 mm.
- De L2 larven kunnen bestreden worden door bespuiting met nematoden (*Steinernema felitea ssp.*). De bespuiting geschiedt 's nachts, na 10 dagen moet dit herhaald worden. Er vindt dan een reductie plaats van het aantal EPR met 65%.
- 90% reductie vindt plaats wanneer de L3 larven worden bespoten met Xen Tari (*Bacillus thuringiensis subsp aizawai*). De bespuiting moet uitgevoerd worden wanneer er sprake is van 40% bladontplooiing.
- Bij bespuiting met biologische preparaten moet rekening gehouden worden met mogelijke negatieve effecten op andere insectensoorten.
- De brandharen van EPR-larven hebben een lengte van 100 - 250 micron en hebben weerhaakjes. De diameter van een brandhaar is 5 - 20 micron. Hij is hol en gevuld met het lichaamsvreemd eiwit Thaumeteopine.
- Het wegbranden van EPR is niet verantwoord. Tijdens het wegbranden kunnen de brandharen zich gemakkelijk 100 meter verspreiden.
- Het vliegbereik van een EPR-vlindermantje is 20 km, dat van het vrouwtje 5 km.
- Broodje-aap verhalen doen de ronde: Er zijn geen goede eikenprocessierupsvallen. Bestralen van de eitjes van de EPR met gammastralen via drones werkt niet. Koolmezen bestrijden EPR al veelvuldig vanaf het L1 stadium.
- Effecten op lange termijn om de EPR-overlast te verminderen zijn het omvormen van het bomenbestand naar een grotere soortendiversiteit. Ook moeten geschikte biotopen gecreëerd worden voor natuurlijke vijanden van de EPR.
- Aspecten van bestrijding op de korte termijn: Beheersplan opstellen waarbij een analyse van de EPR-populatie wordt gemaakt en er beleid gemaakt wordt ten aanzien van het beheer. Informeren, accepteren, spuiten en reactief verwijderen zijn daarbij belangrijke beheerspunten. Het beheersplan kan verfijnd worden

door het monitoren van nesten en het ophangen van feromoonvallen.

- 10-20-30 regel. Geadviseerd wordt dat maximaal 10% van de bomen van dezelfde soort mag zijn, 20% van het zelfde geslacht en 30% van dezelfde familie om de vestigingsmogelijkheden van de EPR te verminderen.

Vervolgens kwamen verschillende andere sprekers aan het woord. Hieronder een samenvatting:

Beleidskaders, Wendy Batenburg

Wendy Batenburg hield een presentatie over de beleidskaders en feromoonvallen als beheersingsinstrument. Bij een preventieve bestrijding komen zaken als de plaagdruk van het voorgaande jaar aan de orde, evenals de resultaten van het feromoononderzoek, het risicoprofiel voor de omstanders, de Wet natuurbescherming en de te gebruiken methode. Er is geen bestrijding met nematoden gewenst wanneer er in het gebied beschermde vlinders en andere bedreigde en kwetsbare soorten voorkomen. In het kader van de Wet natuurbescherming heeft men een zorgplicht ten aanzien van de kwetsbare soorten.

Belangrijk is dat er uniforme registratie is ten aanzien van het voorkomen van EPR. Punten die daarbij aan de orde





komen zijn: formaat nest (tennisbal, voetbalformaat, vorm van een deken), positie en aantal nesten in de bomen, bestrijdingsprioriteit (hoog, matig of gering risico) en digitale vastlegging.

Natuurlijke vijanden, Gertjan Dieters

Gertjan Dieters van de Gemeente Bellingwolde gaf een presentatie over natuurlijke bestrijding van EPR. Met het ophangen van vogelnestkastjes en vlermuiskastjes, het inzaaien van bermen met inheemse bloemensoorten, het uitzetten van natuurlijke vijanden in diverse stadia, het aanplanten van bloembollen door de inwoners is het aantal waargenomen EPR-nesten met 80 % gedaald op een proeflocatie in de Gemeente Bellingwolde. Het is dus mogelijk om de EPR-overlast te verminderen met natuurlijke vijanden maar dat vereist veel inspanning van alle betrokkenen, hangt van de locatie af en kost veel tijd.

Xen Tari, Jolanda Wijsmuller

Jolanda Wijsmuller van Bayer vertelde dat het middel Xen Tari een toelating heeft. Xen Tari heeft bij de juiste toepassing geen negatieve effecten voor nuttige insecten, bijen, waterorganismen en mensen. Andere vlinderrupsen dan de EPR kunnen ook bestreden worden met Xen Tari. Het middel wordt ook gebruikt in biologische teelten. Xen Tari hoopt niet op in grondwater, bodem of oppervlaktewater en spoelt ook niet uit. Rupsen eten de toxinen en de sporen van de bacteriesoort in Xen Tari. Vervolgens lossen eiwitkristallen op in de basische omgeving in de darmen waardoor de pH geneutraliseerd wordt. Door enzymatische werking stopt de rups met eten en wordt de darmwand van EPR beschadigd waardoor er geen voedsel kan worden opgenomen. Xen Tari is inzetbaar tegen L1 tot L4 stadium van de EPR.

De EPR kan niet worden uitgebannen, maar wel worden beheerst. Factoren die bij de beheersing een rol spelen zijn de zorgplicht van de eigenaren van de boom, schadeclaims, social media, communicatie met de burgers, pers/onrust/paniek/politiek, bestrijdingscapaciteit, kosten en het hebben van een voldoende budget om EPR effectief te bestrijden. Wanneer EPR niet zorgvuldig verwijderd wordt kunnen er grote gezondheidsrisico's ontstaan bij alle betrokkenen: burgers, medewerkers groen en de bestrijders zowel op korte als op lange termijn. Een goede kennis van alle facetten van EPR-biologie en -bestrijding is nodig om ze effectief en zorgvuldig te kunnen verwijderen. Protocollen en werkprocedures kunnen daarbij helpen. Een certificaat voor EPR-bestrijder waar tijdens een opleiding alle facetten worden behandeld zou dan een goede stap voorwaarts zijn.

Geurpalen en drie zones rondom agrarische bedrijven

Op de website van Agro Pest Control uit Bladel is het volgende te lezen:

“Wij werken aan het opstellen van bestrijdingsplannen zonder gif”, aldus Joan Rooijackers, commercieel directeur van APC. In die plannen speelt het weren van knaagdieren een belangrijke rol. “Wering is nu nog een ondergeschoven kindje bij de bestrijding van plaagdieren.”

Hoe werken de geurpalen?

In de ongeveer 20 centimeter hoge palen zit een vloeistof, een etherische olie met een geurstof waaraan muizen en ratten een hekel hebben. Doordat de etherische olie vervluchtigt, komt de geurstof vrij. Deze wordt door regen en wind verspreid. Muizen en ratten mijden deze stof.

De geurpalen worden geplaatst om de 15 meter, afhankelijk van het stalontwerp.

“Voor stallen met bijvoorbeeld deuren in de zijmuur, zijn enkele extra geurpalen nodig.”

De geurpalen zijn sinds januari 2020 volop beschikbaar. Ze gaan deel uit maken van een bestrijdingsplan, waarbij APC drie keer per jaar controleert of er nog voldoende vloeistof aanwezig is. Indien nodig wordt de vloeistof aangevuld.

In het plaagdierbeheersplan waaraan APC werkt, worden rondom een (pluim) veebedrijf drie zones aangelegd: In vogelzone A worden schuilplaatsen voor vogels gecreëerd en nestkasten opgehangen. In de B-zone worden planten en struiken geplant die vliegen en insecten weghouden. Voor zone C, het dichtst bij de stal, heeft APC afgelopen juli recent de geurpalen geïntroduceerd. Binnen de C-zone worden nog wel bakken en klemmen geplaatst om muizen en ratten te monitoren.



Amerikaanse rivierkreeften: probleem of lekkernij?

In Nederland komen naast de inheemse Europese rivierkreeft ook 6 soorten exotische rivierkreeften voor. Alle exotische rivierkreeften komen uit de Verenigde Staten behalve de Turkse rivierkreeft. De Amerikaanse soorten zijn te onderscheiden in de Rode Amerikaanse rivierkreeft, de Gevlekte Amerikaanse rivierkreeft, de Geknobbelde Amerikaanse rivierkreeft, de Gestreepte Amerikaanse rivierkreeft en de Californische rivierkreeft. Vooral in het westen van Nederland worden ze veelvuldig aangetroffen.

De introductie van exotische rivierkreeften zorgde ervoor dat de kreeftenpest zich gemakkelijker kon verspreiden. De Europese kreeft is daar erg gevoelig voor waardoor deze populatie zodanig onder druk kwam te staan dat momenteel alleen maar in de buurt van Arnhem nog een populatie aanwezig is. De onderkant van de scharen en poten van de Europese rivierkreeft zijn roodkleurig. Europese kreeften zijn, net zoals de andere kreeften, omnivoor en eten zowel plantaardig als dierlijk voedsel. Ze zijn maximaal 16 cm lang en kunnen 15 jaar oud worden.

De Gevlekte Rivierkreeft komt het meest voor in Nederland en deze soort leeft voornamelijk in het water. Invasieve rivierkreeften hebben in principe geen natuurlijke vijanden. Wel is waargenomen dat snoeken, baarzen, palingen, otters, reigers, bruine ratten en muskusratten deze rivierkreeften eten. Ook wordt er kannibalisme waargenomen bij alle rivierkreeftsoorten. De Gevlekte Amerikaanse Rivierkreeft en de Rode Rivierkreeft hebben een dusdanige grootte dat zij het meest aantrekkelijk zijn om te vangen voor menselijke consumptie.

Soms zie je vrouwtjes van de Rode Rivierkreeft die zich aangevallen voelen wanneer ze bijvoorbeeld een fietspad naast een watergang oversteken. Ze nemen dan een dreigende houding aan, gaan rechtop staan met hun scharen in de lucht. Het lijkt nogal beangstigend maar de scharen zijn niet erg sterk en zijn vooral geschikt om voedsel vast te pakken. Ze



kunnen bijvoorbeeld niet een vissenfuijk doorknippen.

De niet-Nederlandse rivierkreeft soorten werden jaren geleden geïntroduceerd in de Nederlandse wateren om als voedsel te dienen voor mensen. De meeste soorten kunnen gemakkelijk lange tijd op het droge leven waardoor ze ook gemakkelijk naar andere plaatsen kunnen verspreiden. Hoewel het omnivoren zijn worden meestal waterplanten gegeten of ze worden vernield. Door graafactiviteiten wordt het water troebel waardoor de groeiomstandigheden voor waterplanten verminderen, hetgeen ook negatieve effecten heeft op andere dieren in het water zoals vissen en ook op watervogels die leven van waterplanten. Gewassen kunnen aangetast worden wanneer er veel invasieve rivierkreeften aanwezig zijn. In dijken kunnen tunnels worden gegraven hetgeen natuurlijk niet gewenst is.

Omdat invasieve rivierkreeften op de Unielijst staan, wordt aan sportvissers en beroepsvissers vergunning verstrekt om ze te vangen. Slechts een twintigtal beroepsvissers houdt zich bezig met het vangen van rivierkreeften en dan speciaal met de twee economische interessante rivierkreeften, de Rode en de Gestreepte Amerikaanse Rivierkreeft. Het verkrijgen van een vergunning is veel werk en er moeten met alle boeren, gemeentes en waterschappen overeenkomsten worden gemaakt die getoetst moeten worden door de Kamer van de Binnenvisserij. Voor de gevangen rivierkreeften heeft men speciale vangmiddelen en opslagruimtes nodig en ook moet er afnemers gevonden worden. Al deze werkzaamheden kosten veel geld, tijd en energie alvorens met het vangen kan worden begonnen.

Een visser moet 4 à 5 keer per week soms wel 100 uitgezette fuiken controleren. De ideale tijd om ze te vangen is als het niet te warm of te koud is. In het najaar is het verboden om fuiken te plaatsen omdat palingen er in kunnen komen die op weg zijn naar hun paaigronden. De opbrengst varieert sterk maar 200 kg per week is niet ongebruikelijk. De gevangen kreeften worden verkocht aan groothandelaren en restaurants tegen een prijs van 8 tot 14 Euro per kg.

Er moet een behoorlijk grote populatie rivierkreeften aanwezig zijn om het vissen economisch rendabel te maken en zo'n populatie kan een behoorlijke schade aanrichten. Tijdens het legen van de fuiken worden de jonge gevangen rivierkreeftjes vaak teruggegooid omdat ze te klein zijn en nog moeten groeien.

Er zijn nog andere manieren om de overlast van rivierkreeften te verkleinen. Wijziging van de fysieke omstandigheden zoals het droogleggen van een water is mogelijk waardoor de kreeften sterven. Maar dat is meestal een dure maatregel. Chemische bestrijding is ook mogelijk maar daarbij kunnen ook andere diersoorten gedood worden. Er worden testen gedaan om feromonen uit te zetten om vrouwelijke rivierkreeftjes aan te trekken.

Vooral in het westen van Nederland komen invasieve rivierkreeftjes voor. Ze kunnen behoorlijke problemen veroorzaken. Momenteel worden ze op sommige plaatsen weggevangen maar het is nog de vraag of daarmee het probleem van het veelvuldig voorkomen van rivierkreeftjes wordt voorkomen. Wellicht kunnen plaagdierbestrijders ook een rol spelen om de invasieve rivierkreeftjes te beheren.

Mei 1999, onze eerste uitgave van Pest Control News.



Pest Control News, onderdeel van de Killgerm Group, was in de UK al een gerespecteerd en veel gelezen blad. Reden voor mij om te onderzoeken of Pest Control News ook zou passen in de Benelux. KAD bracht al een (technisch) vakblad op de markt onder de naam “Dierplagen”.

In 1998 heb ik, bij mijn bezoek aan relatie Diergaarde Blijdorp, Joeke Nijboer benaderd. Joeke was in Blijdorp verantwoordelijk voor de voorkoming en bestrijding van dierplagen.

Na vele gesprekken zijn wij met Joeke tot een akkoord gekomen over de inhoud en werkwijze van de Benelux-editie van PCN en hebben we Joeke benoemd tot redacteur van Pest Control News.

Nu na 20 jaar is de samenwerking met Joeke nog steeds heel hecht en constructief. In 1999 zijn we begonnen met een oplage van 1000 stuks, nu bereiken we een oplage van 1800 stuks.

Tot op heden hebben wij, middels inkomsten van onze adverteerders, het blad gratis kunnen versturen. Met het toenemende aantal activiteiten in onze branche en daardoor meer vraag voor adverteerders wordt het steeds moeilijker om het kosten/batenplaatje in balans te houden.

Redenen voor ons om te overwegen het blad digitaal te gaan uitbrengen. Een digitale editie vergt geen papier en is dus duurzamer en alle nummers van PCN zijn gemakkelijk te raadplegen op de website www.pestcontrolnews.com/dutch

U zult over de voortgang in de komende edities worden geïnformeerd.

We gaan een boeiende tijd tegemoet. Allerlei maatregelen treffen ook onze branche maar het is een gegeven, altijd wordt er weer een modus gevonden om tot een adequate oplossing te komen.

Ik ben ervan overtuigd dat ons blad nog vele jaren een toegevoegde waarde zal hebben voor onze lezers. Kritisch zullen we alles blijven volgen en u informeren, ofschoon het soms moeilijk is een actueel onderwerp binnen de 2 uitgaven per jaar te publiceren.

Rest mij de trouwe adverteerders hartelijk dank te zeggen voor hun support in de afgelopen 20 jaar. Zonder hen was het niet mogelijk om het blad gratis te distribueren. Ik hoop en vertrouw op hun bijdrage ook in de komende jaren.

Tot slot hartelijk dank aan onze redacteur, Joeke Nijboer. Altijd gedreven en gemotiveerd om weer interessante artikelen wereldwijd te verzamelen, te vertalen en te publiceren. Ik vertrouw erop dat wij nog jarenlang gebruik kunnen maken van zijn vakmanschap. Ook veel dank aan de ondersteuning van NT Services, marketing UK en last but not least mijn onmisbare collega Yvonne Van Gorp.

Dank ook aan mijn zoon Marc van Zanten die mij tot op heden steeds de gelegenheid heeft gegeven mij bezig te houden met Pest Control News en andere zaken.

Beste lezers, nog veel plezier in de komende jaren.

Namens Pest Control News,
Rinus van Zanten



Enquête over Dierenwelzijn in knaagdierbeheersing afgerond

In eerdere nummers (december 2018 en juni 2019) van PCN heeft u kunnen lezen over het CenSAS-project dat zich richt op een zorgvuldigere omgang met ratten en muizen in knaagdierbeheersing, waarbij onder andere PLA..N., NVPB, KAD en Dierenbescherming betrokken zijn. Graag praten we u in dit nummer bij over de voortgang.

Na een verkennend onderzoek en diverse bijeenkomsten met de betrokkenen, hebben wij een enquête uitgevoerd onder bestrijdingstechnici. De enquête ging over dierenwelzijn in knaagdierbeheersing. We wilden weten hoe bestrijdingstechnici ratten en muizen zien, in welke mate zij rekening houden met dierenwelzijn, tegen welke dilemma's zij in de praktijk aanlopen en of (en op welke manier) professionals kunnen worden ondersteund in het maken van diervriendelijkere afwegingen. Ook stelden we vragen over de relatie die bestrijdingstechnici hebben met opdrachtgevers en hoeveel moeite opdrachtgevers willen doen voor preventieve maatregelen en dierenwelzijn.

In totaal hebben 129 bestrijdingstechnici deelgenomen aan de enquête; een aantal waar we heel blij mee zijn! Onder de deelnemers waren zowel leden van PLA..N. en de NVPB, als bestrijdingstechnici die geen lid zijn van een van de twee brancheverenigingen. Uit de enquête

komen interessante resultaten naar voren, waar we verder mee kunnen. Een aantal uitkomsten op een rij:

- bestrijdingstechnici vinden het welzijn van ratten en muizen redelijk belangrijk en willen er wel meer aan doen;
- verschillende beheersmethoden scoren volgens bestrijdingstechnici verschillend op dierenwelzijn;
- afhankelijk van de context en locatie waar beheersing wordt uitgevoerd, kan in meer of mindere mate rekening worden gehouden met het welzijn van knaagdieren;
- bestrijdingstechnici kijken positief aan tegen het nemen en de werking van preventieve maatregelen;
- bestrijdingstechnici willen meer aan preventie doen, maar lopen er tegenaan dat hun klanten niet altijd bereid zijn om daarin te investeren;
- bestrijdingstechnici zijn van mening dat er onder klanten meer bewustwording en bereidheid gecreëerd moet worden om te investeren in preventie.

De resultaten zullen op een later moment in meer detail worden gedeeld, nadat wij de resultaten ook wetenschappelijk hebben gepubliceerd. Aan de hand van de uitkomsten gaat CenSAS door middel van focusgroepen verder in gesprek met bestrijdingstechnici over het opstellen van een afwegingskader dat bijdraagt aan het verbeteren van dierenwelzijn binnen de knaagdierbeheersing. Ook willen we een enquête uitvoeren onder

opdrachtgevers van dierplaagbeheersers, om meer zicht te krijgen op hoe zij denken over dierenwelzijn en het investeren in preventieve maatregelen.

Over CenSAS

CenSAS staat voor het duurzaam en verantwoord samenleven van mens en dier. Het is een samenwerkingsverband tussen de faculteit Diergeneeskunde van Universiteit Utrecht en de Animal Sciences Group van Wageningen University & Research. Meer informatie over het centrum en het project over de omgang met plaagdieren is te vinden op de website van CenSAS, www.censas.org.

Maite van Gerwen; Centre for Sustainable Animal Stewardship, faculteit Diergeneeskunde, Universiteit Utrecht





Killgerm[®] TRAINING

Kennis is macht, de bron ervan is training

Killgerm is niet alleen uw productleverancier, maar streeft er ook naar uw KENNIS-leverancier te zijn.

Daarom zullen wij vanuit KILLGERM[®] TRAINING vanaf 2020 diverse opleidingen en nascholingen organiseren waarin een breed scala aan onderwerpen aan bod komt, zoals:

- **Leerling Bestrijdingstechnicus (LBT)**
- **Bestrijdingstechnicus (BT)**
- **Ratten Academy**
- **Integrated Pest Management**
- **Vleermuizen Nocturne**
- **Vogelwering**
- **Bedwantsen**
- **Plaagdieren & gezondheidsrisico's**
- **Auditeren in een food omgeving**
- **Voedselveiligheid**
- **Communicatie**
- **etc...**



Ons aanbod zal gaandeweg uitgebreid worden met actuele, praktijkgerichte opleidingen en nascholingen die een meerwaarde bieden in de dagelijkse uitvoering van plaagdiermanagement activiteiten, zowel voor de startende ondernemer als voor doorgewinterde professionals.

Door deze nascholingen op diverse locaties in zowel Nederland als België te organiseren, hopen wij zoveel mogelijk plaagdiermanagement professionals te kunnen bereiken. Uiteraard is het ook steeds mogelijk om een in-house training voor u en uw collega's te organiseren. Hiervoor kunt u steeds contact opnemen met ons via training-benelux@killgerm.com of telefonisch via +32 (0)14 44 22 70.



Ontdek het complete aanbod op:
www.killgerm.nl/killgerm_training

Om geen enkele update te missen, raden wij aan om onze website, mailings en social media goed in de gaten te houden!



Wood preservation



Fungus clean-up



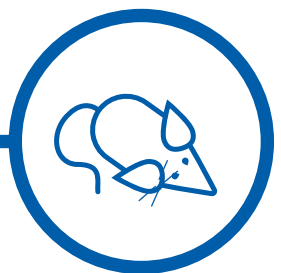
Fauna management



Stored product protection



IPM



Determination



Quality audits



EWSPEST CONTROL

SAVE THE DATE-BENELUX PEST 2020

PCN

PEST CONTROL NEWS®

Nodigt u graag uit voor:



BENELUX PEST™

Dé vakbeurs op gebied van plaagdierpreventie en –bestrijding

WOENSDAG 22 APRIL 2020

NH Conference Centre Koningshof - Locht 117, 5504 RM VELDHOVEN (NL)

www.beneluxpest.com

Klaar voor de toekomst en u kunt mee profiteren

Hofman

pest control



Vorig jaar februari hebben we ons nieuwe bedrijfspand in gebruik genomen. Op onze nieuwe locatie in Enter hebben we de beschikking gekregen over ruime kantoren en met het oog op de constante groei over een drie keer zo grote opslagcapaciteit.

In ons geautomatiseerde magazijn van 10.000 m² met ruim 16.000 palletplaatsen houden we meer dan 8.000 producten op voorraad.

Wij nodigen u van harte uit om onder het genot van een kop koffie alles te komen bekijken op ons nieuwe adres: De Leemkoele 2, 7468 DM Enter.

Tevens hebben wij eind november onze compleet nieuwe website gelanceerd. Nog overzichtelijker dan u al gewend was en met alle relevante informatie in één oogopslag beschikbaar. Bekijk producten uitgebreid in 360° en zoom in op alle details.

Neemt u eens een kijkje op www.hofmanpestcontrol.nl om het zeer complete assortiment te ervaren. Via de website bent u altijd op de hoogte van de laatste informatie. Op verzoek sturen wij graag een persoonlijke inlogcode toe waarmee u uw inkooprijzen bekijkt in uw eigen persoonlijke omgeving. Ervaar het gemak om 24/7 online op een voor u gunstig tijdstip een bestelling te plaatsen.

Het allerlaatste nieuws; de introductie van onze App. Gedownload op uw mobiele apparaat heeft u alle informatie direct binnen handbereik. U kunt altijd en overal een bestelling plaatsen of een Smartshipping zending verzorgen. De app is uitgerust met barcode- en QRscanner om snel toegang tot productinformatie te krijgen. Onmisbaar en het ideale verlengstuk voor de dienstverlening richting uw klanten.

Steeds meer klanten maken gebruik van het zeer gemakkelijke Smartshipping als verlengstuk van hun service. Ideaal als blijkt dat tijdens een servicebezoek extra producten benodigd zijn. Smartshipping

biedt de mogelijkheid om onder uw naam rechtstreeks producten bij uw klanten af te leveren. Nadat u de Smartshipping heeft ingevoerd, regelen wij verder alles voor u.

U kunt ons per email bereiken voor professioneel advies op het gebied van plaagdieren: info@hofmanpestcontrol.nl of rechtstreeks via onderstaande emailadressen: janwillem@hofmanpestcontrol.nl en rigo@hofmanpestcontrol.nl

Vaak is een overleg via de telefoon de beste optie om snel antwoorden op vragen te verkrijgen. Neem gerust contact met ons op, want we zijn hiermee graag van dienst: (0548) 54 52 77

PROFESSIOENELE **RODENTICIDEN**

ZE PROEVEN HET VERSCHIL!



Hofman
pest control



HOFMANPESTCONTROL.NL • INFO@HOFMANPESTCONTROL.NL
DE LEEMKOELE 2 • 7468 DM ENTER • TEL: 0548-545277

Gebruik Rodenticiden veilig. Lees voor gebruik eerst het etiket en de productinformatie.

Ongedierte Gespot



SPOT

In Winksele, een dorpje in de buurt van Leuven, vond een interview plaats met Frédérique Gysen over het bedrijf SPOT. In mei 2018 is plaagdierbestrijdingsbedrijf SPOT opgericht door Frédérique Gysen en Anton Dings. Momenteel is het bedrijf nog gericht op de particuliere markt maar in de toekomst zal het zich zeker richten op de professionele markt.

Ecolab

Zowel Frédérique Gysen als Anton Dings werkten tot 2018 voor de plaagdierafdeling van de multinational Ecolab dat zijn regionaal hoofdkwartier in Parijs heeft. De plaagdierafdeling had al een afdeling opgebouwd in Wallonië, maar samen met enkele werknemers die reeds in dienst waren wilden ze verder gaan uitbreiden in het Nederlandstalige deel van België. Beiden zijn daar in 2015 in dienst getreden. Via een interne training en wat begeleiding tijdens de uitvoering van de plaagdierwerkzaamheden leerden ze het vak plaagdierbestrijding tot in detail kennen. Frédérique Gysen hield zich daarbij meer bezig met de uitvoerende werkzaamheden terwijl Anton Dings zich meer richtte op de verkoop en service.

Doordat ze veel aan het pionieren waren hebben ze beiden heel veel zaken in de praktijk moeten leren.

SPOT

Begin 2018 hebben Frédérique Gysen en Anton Dings besloten zelfstandig verder te gaan en hebben ze het bedrijf SPOT opgericht. Het was de bedoeling dat Dings zich vooral bezig zou houden met de administratieve zaken en sales en dat Frédérique Gysen meer de uitvoerende taken op zich zou nemen. Doordat echter het werk boven verwachting in de opstartfase al uitbreidde, is Anton Dings ook steeds meer uitvoerende zaken gaan doen.

De naam SPOT is willekeurig gekozen en is kort en krachtig. De enige associatie met ongedierte is dat men in het dagelijks taalgebruik zegt dat men “ongedierte heeft geSPOT”. Het werkgebied ligt vooral rondom hun woonplaats en behelst grofweg het gebied tussen Brussel, Leuven, Mechelen en Aarschot. SPOT profileert zich als lokale speler en is dus uitstekend op de hoogte wat er speelt in deze gebieden. Men kan snel binnen dat gebied reageren op een plaagdierprobleem doordat men werkt volgens een flexibele agenda: “Vandaag gemeld en gisteren reeds opgelost!”.

Opdrachten worden vooral verkregen door mond tot mond reclame en via de website

www.ongediertegeSpot.be. De website zelf is eenvoudig opgezet maar bevat alle benodigde informatie en is vooral afgestemd op de particuliere klant. De site bevat overzichtelijke informatie waarin een probleem wordt geschetst en waar informatie kan worden verkregen om het probleem op te lossen. Andere belangrijke punten van de website zijn, is de snelle reactie op vragen en reviews van klanten op de webpagina's duidelijk zichtbaar zijn. Als men geen e-mailtje wil sturen kan er ook direct gebeld worden waardoor men onmiddellijk Anton Dings of Frédérique Gysen aan de telefoon krijgt.



Knaagdierbestrijding

Veelal worden bruine ratten en muizen bestreden. Vaak komt het voor dat particulieren het probleem niet opgelost krijgen en daarom SPOT vragen voor een oplossing. Op locatie wordt een plan gemaakt afhankelijk van wat de klant wil. SPOT werkt volgens het IPM-

principe. Meestal gebeurt dat door eerst te inventariseren en indien nodig, en als de klant het wil, door de problemen op te lossen door het nemen van preventieve maatregelen. Het gebruik van rodenticiden heeft niet de voorkeur. Het liefst wordt gewerkt met goed gezette, in lokdozen geplaatste klemmen.

Frédérique Gysen propageert niet het gebruik van lijmplaten, hoewel het in Vlaanderen nog wel is toegestaan (in Wallonië niet meer!).

Ook IPM wordt in België steeds belangrijker. Zo is het bijvoorbeeld niet meer toegestaan om middelen op basis van brodifacoum langer dan 7 dagen binnen (buiten is niet toegestaan) te gebruiken zonder supervisie en middelen op basis van bromadiolon niet langer dan 35 dagen zowel binnen als buiten te plaatsen. Producten van het gesloten circuit zijn alleen maar toegankelijk voor professionelen met een BTW Nummer. Producten van het open circuit zijn wel toegankelijk voor particulieren, maar de concentratie van de werkzame stof daarin is 25 ppm. Sommige gemeenten hebben nog een "rattenjager", die op openbare gebieden binnen de gemeente ratten bestrijdt, maar niet bij particulieren en bedrijven. Afstemming met de rattenjager om de ratten in probleemgebieden gezamenlijk en effectief te bestrijden vormt regelmatig een probleem.

Er is al jarenlang sprake van dat plaagdierbestrijders een specifieke opleiding moeten hebben, een vergelijkbare opleiding als in Nederland. Tot nu toe is daar nog niets van terecht gekomen, maar de tekenen lijken erop te wijzen dat dat in 2020/2021 zal gaan gebeuren, volgens Gysen.



Bedwantsen

Voor na de vakanties zijn bedwantsen een probleem. Vele particulieren nemen bedwantsen mee in hun bagage vanaf hun vakantieplek. Maandelijks worden diverse bestrijdingen uitgevoerd waarbij SPOT een 100% garantie afgeeft dat de locatie na behandeling vrij van bedwantsen is. Kleding en beddengoed moet gewassen worden of in een vriezer worden gestopt waardoor de zekerheid wordt verkregen dat deze bedwantsenvrij is. Vervolgens wordt de kamer zorgvuldig behandeld met stoom waarbij er extra aandacht wordt besteed aan het bed en het matras waarna

men zeker weet dat deze bedwantsenvrij zijn. Vervolgens wordt de kamer behandeld met een effectieve insecticide. Kritische plekken zoals stopcontacten worden behandeld met diatomeeënaarde. Vervolgens worden de beddenpoten ingetapet: de persoon die gaat slapen op het bedwantsenvrije bed wordt dan als "lokmiddel" gebruikt voor eventuele bedwantsen die nog niet gedood zijn. Die gaan op zoek naar de lokpersoon en kleven vast op de ingetapete bedpoten. Zo'n eerste behandeling kost circa 2 à 3 uur per kamer. Na de behandeling vindt een controle plaats waarbij gekeken wordt of er nog bedwantsen aanwezig zijn op de tape. Als dat er veel zijn wordt de kamer nog een keer behandeld. Een derde behandeling is volgens Frédérique Gysen tot op heden niet voorgekomen.



Vlooiën, kakkerlakken, papiervisjes

Bij particulieren komen vlooiën regelmatig voor. Er vinden standaard 2 behandelingen plaats met deltamethrin of alphacypermethrin. Een kakkerlakkeninfectie betreft meestal een infectie met Duitse kakkerlakken en soms met Oosterse kakkerlakken. Met de bekende gels, Maxforce white of Goliath vindt dan de bestrijding plaats. Zilvervisjes worden bestreden met een toegelaten spuitmiddel.



Wespen, Europese en Aziatische hoornaars

Tot nu toe werden wespennesten gratis door de brandweer bestreden. Maar steeds vaker gaan brandweerkorpsen er nu ook geld voor vragen, waardoor het voor plaagdierbestrijders aantrekkelijker wordt om ze te gaan bestrijden. Frédérique Gysen kwam afgelopen jaar geen nesten tegen van de Franse veldwesp maar wel grote aantallen nesten van de Europese hoornaars. Nesten van de Aziatische hoornaars is hij nog niet tegen gekomen.



Overige plaagdiersoorten

SPOT adviseert en behandelt alle bij bedrijven en particulieren voorkomende plaagdieren, of wijst bij overlast van een specifieke plaagdiersoort die zij niet bestrijden, door naar een collega-plaagdierbestrijdingsbedrijf. Voorbeelden daarvan zijn overlast veroorzaakt door steenmarters en boktorren.

Toekomst

SPOT is een jong, dynamisch en regionaal bedrijf met jonge, ambitieuze eigenaren en momenteel gericht op de particuliere markt. In de toekomst willen ze zich vooral richten op de professionele markt. Hoewel nog maar een jaar geleden gestart, loopt het volgens Frédérique Gysen veel beter dan verwacht. Een goede greep op de regionale plaagdierbestrijding bij particulieren vormt volgens Frédérique Gysen een basis om uit te breiden hetgeen momenteel steeds duidelijker begint te worden. Men denkt er al over iemand aan te nemen. Deze persoon zou zich dan meer bezig moeten gaan houden met sales, niet alleen richting particulieren maar ook zeer zeker naar bedrijven. Op termijn hoopt men in Vlaanderen een serieuze speler te worden op het gebied van plaagdierbestrijding gericht op het professionele plaagdierbestrijdingssegment.

Aan kennis en ambitie zal het niet liggen bij Frédérique Gysen en Anton Dings, die momenteel dag en nacht bezig zijn met hun bedrijf en te werk gaan met veel kennis en passie!

Zonder wax
gaat het beter!

Secuvia® Secure

Aantrekkelijk als een pastalokaas,
houdbaar als een waxblok



Gebruiksvriendelijke, gemakkelijk vast te zetten lokaasblokken

- Innovatieve wasvrije lokazen met een uitstekende acceptatie en een buitengewoon goede houdbaarheid
- Bewezen werkzaamheid bij slechts één enkele opname van flocoumafen
- Uitstekende bestrijding van huismuizen (*Mus musculus*), bruine ratten (*Rattus norvegicus*) en zwarte ratten (*Rattus rattus*)



Killgerm®

Bij ons bent u
in veilige handen!

www.killgerm.com



De **AF® Fortis** snel
online bestellen?
Scan de QR code!

AF® Fortis

De NIEUWE solide en veelzijdige metalen
voerkist van Killgerm®

Een kist vol mogelijkheden!



**KLAPVAL
VOOR RATTEN**



**SAKARAT® D
LIQUID BAIT**



**BLOKKEN EN
PASTA SACHETS**



**PASTA TRAYS OF
LOS GRAAN**



**LOKAAS-
HOUDERS**



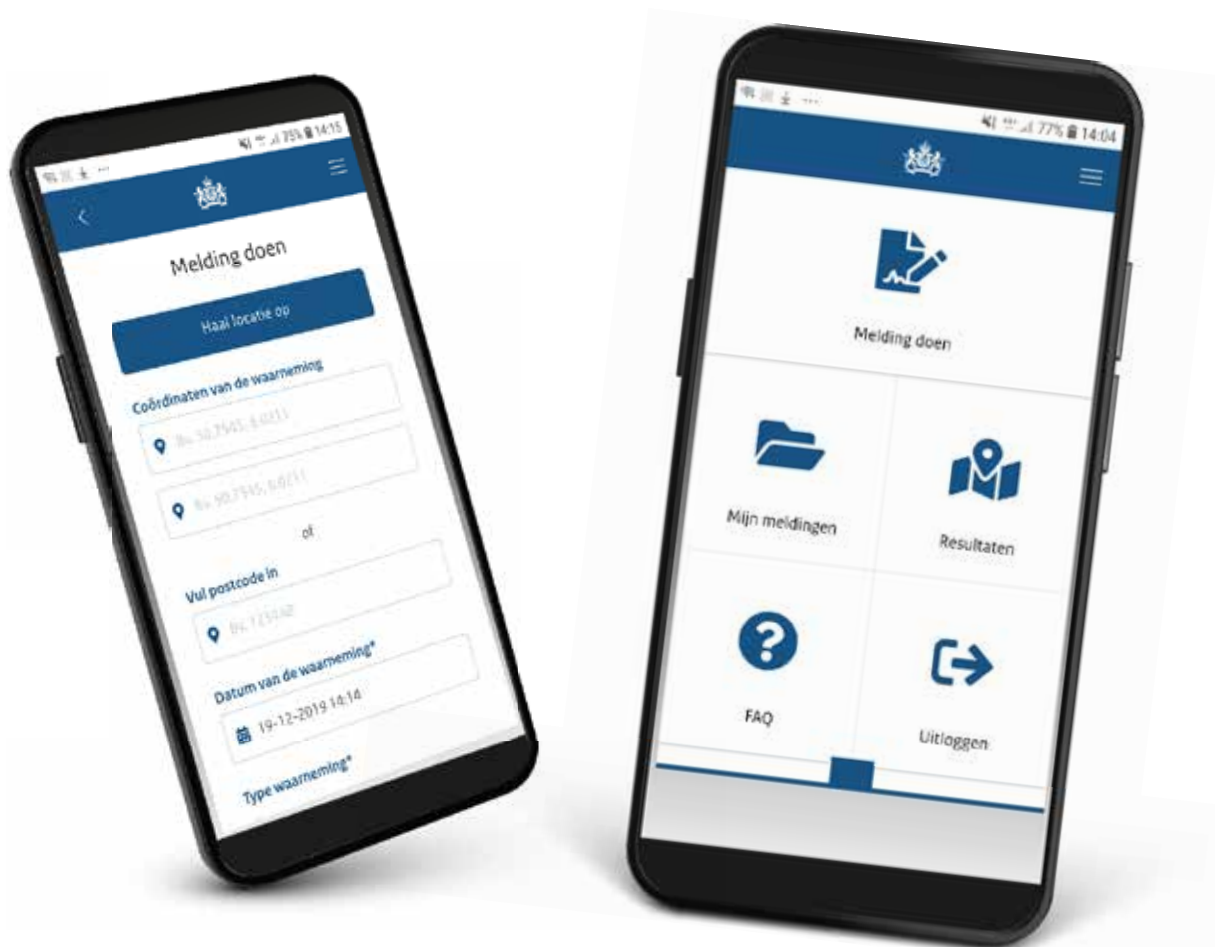
Killgerm Benelux nv - Kantoor Turnhout (B)
t +32 (0)14 44 22 70 e verkoop@killgerm.com
www.killgerm.be

Killgerm Nederland bv - Kantoor Gilze (NL)
t +31 (0)161 219 520 e verkoop-nl@killgerm.com
www.killgerm.nl

Ontworpen door experts voor gebruik door professionals

Gebruik biociden veilig. Lees altijd het etiket en de productinformatie voor gebruik.

De Rattenmonitor



De Rattenmonitor is een webapp om meldingen van rattenoverlast door te geven. De gegevens moeten meer inzicht geven in de ontwikkelingen van rattenpopulaties in Nederland. De Rattenmonitor is bedoeld voor professionele plaagdierbeheersers, zowel van bedrijven als van gemeenten. De Rattenmonitor is in september van start gegaan en te vinden op www.rattenmonitor.nl

Ratten en mensen

Van oudsher worden ratten geassocieerd met ziektes en slechte hygiënische omstandigheden. Hoewel grote ziekte-uitbraken door ratten, zoals van de pest, tegenwoordig niet meer in Nederland plaatsvinden, worden ook in ons land mensen ziek door ziekteverwekkers die door ratten worden verspreid. De bekendste ziekte overgedragen door ratten is de Ziekte van Weil, waar jaarlijks enkele tientallen mensen ziek van worden. Naast het overbrengen van ziektes, kunnen ratten voor economische schade zorgen

door knaagschade. Voor veel mensen genoeg redenen deze diersoort niet in grote aantallen in hun leefomgeving te willen.

Gebrek aan inzicht

Met regelmaat verschijnen echter in lokale en landelijke media berichten over rattenplagen. Het beeld ontstaat dat er in toenemende mate last is van ratten in Nederland. Een 5-jarig onderzoek van het RIVM onder 25 gemeenten liet bij 12 een significante stijging in het aantal meldingen zien en bij 3 een significante daling, maar een landelijk overzicht van rattenpopulaties ontbreekt. Daarom heeft het RIVM de Rattenmonitor ontwikkeld om zichtbaar te maken waar overlast van ratten wordt ervaren en wat de veranderingen hierin op de lange termijn zijn. De Rattenmonitor is ontwikkeld in samenwerking met verschillende partners, waaronder de NVPB, PLA..N., KAD, Wageningen UR en Universiteit Utrecht.

Een webapp voor professionals

De Rattenmonitor is een interactieve website: een website die functioneert als een app. Via de Rattenmonitor

kunnen plaagdierbeheersers melden waar rattenoverlast is. Zowel plaagdierbeheersers werkzaam bij bedrijven als bij gemeenten kunnen deelnemen. Het melden van rattenoverlast is mogelijk in minder dan een halve minuut en kan ook worden gedaan wanneer geen internetverbinding beschikbaar is. De resultaten van de monitoring worden op wijkniveau weergegeven, zodat de privacy van de klant en de plaagdierbeheerser gewaarborgd blijven.

Deelname aan de Rattenmonitor is vrijwillig en gratis. Via de Rattenmonitor is een overzicht van de eigen meldingen te downloaden, dat voor de eigen administratie kan worden gebruikt.

Kennisdeling

De resultaten worden getoond in een kaart met de actuele rattenoverlast op wijkniveau. Deze kaart is algemeen beschikbaar. Zo kunnen burgers en gemeenten zien of er in hun gemeente sprake is van rattenoverlast. De kaart kan ook in de dagelijkse werkzaamheden van plaagdierbeheersers worden gebruikt. Bijvoorbeeld als men in een nieuw gebied werkt of een gebied met veel verschillende

plagdierbeheersers, waardoor een totaaloverzicht anders ontbreekt. Daarnaast heeft de branche ook baat bij meer duidelijkheid over ontwikkelingen van rattenpopulaties in Nederland. Kennisinstituten kunnen de meldingen gebruiken voor onderzoeken en publieke voorlichting, bijvoorbeeld over resistentie-ontwikkeling en infectieziekten die door ratten kunnen worden overgedragen.

Ook deelnemen? Hier volgt een korte uitleg over de app:

De Rattenmonitor is geschikt voor Android en iOS-telefoons en tablets of laptops. De browsers die ondersteund worden zijn Safari (iOS), Chrome en Firefox (beide Android)- géén Internet Explorer. Via de hoofdpagina van www.rattenmonitor.nl kunt u naar het inlogschermbaan. Bij het openen van de pagina wordt de mogelijkheid geboden een snelkoppeling te plaatsen op het startschermbaan, zodat de website daarna als een app kan worden gebruikt.

Registratie voor de Rattenmonitor kan via de optie 'Maak een account aan'. Het registratienummer is uw licentienummer en bestaat uit tien tekens. Plagdierbeheersers zonder licentienummer kunnen gebruikmaken van de code 9999999999, met een willekeurige einddatum. Mocht de combinatie geweigerd worden, probeer dan een andere einddatum. Per e-mailadres is één registratie mogelijk.

De app opent na inloggen het hoofdmenu. Via het hoofdmenu kunt u verschillende functies kiezen door op de tegels te klikken. Via 'Melding doen' kunt u een nieuwe melding doorgeven. De locatie kan worden ingevoerd als postcode of de GPS kan worden opgehaald. Hiervoor is wel toestemming nodig om de GPS te gebruiken én dient de GPS ingeschakeld te zijn op het toestel.

Als de melding is voltooid en er is een internetverbinding, dan zal de melding direct worden verstuurd. In het overzicht

staat dan als status 'Opgeslagen'. Als er geen internetverbinding is, krijgt de melding de status 'In wachtrij'. De melding wordt automatisch verstuurd wanneer de app opnieuw geopend wordt terwijl de gebruiker online is, of wanneer de meldingen worden ververs. Een melding is tot vier weken na het aanmaken nog aan te passen. Daarna is de melding alleen nog maar af te melden, wanneer de overlast is opgelost.

Via het menu kan 'Mijn profielpagina' worden bezocht. Hier kunnen de gegevens worden aangepast of kan het account worden verwijderd. Via de tegel "resultaten" is een actueel overzicht van meldingen te bekijken. Meldingen worden getoond op wijkniveau. Er is onderscheid te maken tussen de bruine ratten, zwarte ratten of het totaal. Deze kaart is enkel beschikbaar als er een netwerkverbinding is.

Miriam Maas, Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu



Anticimex neemt SGS Pest Control en Fumigations over

Anticimex is nog steeds bezig met het overnemen van plaagdierbestrijdingsbedrijven in Nederland en België. De overname van SGS is wel een spraakmakende overname.

Anticimex kondigde op 18 december 2019 de overname aan van SGS Pest Control en Fumigations (PCO) in Nederland, België en Luxemburg. SGS Pest Control en Fumigations is opgericht in 1982 en opereert vanuit vestigingen in Melsele (België) en Beuningen (Nederland). De overname zal ongeveer € 13M aan omzet en 100 medewerkers aan Anticimex in de Benelux toevoegen. De transactie wordt naar verwachting in januari 2020 voltooid.

Reactie Dick Bisschop, Managing Director Anticimex Nederland:

“Samenwerken met het team van SGS Pest Control in Nederland is een strategisch belangrijke aanwinst en zal onze positie op de Nederlandse markt versterken. SGS Pest Control heeft de afgelopen jaren een aanzienlijke positie opgebouwd op de Nederlandse markt met een hoog serviceniveau en een hoog niveau van professionaliteit bij de werknemers. We verwelkomen graag onze nieuwe collega's bij Anticimex en kijken ernaar uit om gezamenlijk hoogwaardige ongediertebestrijdingsdiensten en onze marktleidende slimme technologie aan onze nieuwe klanten te bieden.”

Reactie Frankie Ng, CEO van SGS:

“Deze verkoop is in lijn met de evolutie van ons portfolio. We zijn de werknemers en het management van de PCO-activiteiten in Nederland en België dankbaar voor hun bijdrage en de prestaties die de afgelopen 37 jaar zijn behaald. We hebben in Anticimex de best mogelijke partner gevonden om het succes van dit bedrijf in de toekomst voort te zetten”.

APOPO en HeroRAT



De Postcode Loterij heeft in 2018 de Belgische APOPO 1.800.000 Euro geschonken voor het opsporen van landmijnen en tuberculose door HeroRATten. Wat is APOPO en wat is een HeroRAT?

APOPO, het begin

APOPO is de afkorting van Anti-Persoonsmijnen Ontmijnende Product Ontwikkeling. In september 1995 las Bart Weetjens een artikel dat gerbils konden ruiken en dingen daardoor konden opsporen. Weetjens hield zich bezig met het vinden van oplossingen om landmijnen te verwijderen en als rattenliefhebber kwam hij met het idee dat wellicht ratten daarvoor konden worden ingezet. Na een gesprek met Professor Ron Verhagen, een knaagdierexpert van de Universiteit van Antwerpen, ontstond in 1997 het idee om daar Gambiahamsterratten voor te gebruiken. Deze rattensoort leeft 8 jaar en komt uit Afrika, een continent waar veel landmijnen liggen.

Na financiële steun van de Belgische overheid werd deze rattensoort geïmporteerd en begon het onderzoek. In 1998 had men het fokken met de Gambiahamsterrat onder de knie en bleek dat deze rattensoort een busje met dynamiet kon opsporen. In 1999 werden de methodes om explosieven te vinden verfijnd en in begin 2000 werden een kantoor en trainingsfaciliteiten opgezet in Tanzania, in samenwerking met een lokale Universiteit.

In 2002 werd gestart met een project om tuberculose te kunnen opsporen.

APOPO Gambiahamsterratten aan het werk

In januari 2003 verliep een veldproef met het opsporen van landmijnen in Mozambique succesvol en in 2004 werden de eerste 11 ratten die mijnen op konden

sporen officieel gecertificeerd volgens de International Mine Action Standards. In 2006 werden ze officieel ingezet om mijnen op te sporen in Mozambique. In november 2008 werd bewezen dat ze ook tuberculose in sputum van mensen kunnen opsporen, hetgeen ze beter doen dan wanneer sputum onder de microscoop wordt bekeken op de aanwezigheid van tuberculosebacteriën.

Na het succes in Mozambique werd in 2010 begonnen met het opsporen van landmijnen op de grens van Cambodja en Thailand en in 2012 in Angola.

APOPO werd in de loop van de jaren steeds professioneler en als zodanig internationaal erkend. Momenteel wordt het als een zeer belangrijke partner gezien bij het opsporen van landmijnen en tuberculose in verschillende delen van de wereld. Tot 2017 waren er in totaal meer dan 100.000 landmijnen opgespoord en werd bij 12.000 personen tbc aangetoond die bij microscopisch onderzoek negatief scoorden op tbc.

In de afgelopen jaren zijn er proeven uitgevoerd met Gambiahamsterratten om gesmokkelde dieren zoals pangolins en zwaarbeschermd houtsoorten op te sporen. Ook wordt er onderzoek gedaan of ze gebruikt kunnen worden om plaagdieren op te sporen.

Biologie en training van HeroRATten

Een volwassen Gambiahamsterrat, ook wel HeroRAT genoemd, weegt 1 à 1,3 kg. Van kop tot staart zijn ze 25-30 cm lang, de staart is 30-35 cm lang. Ze komen oorspronkelijk voor in de sub-Sahara, kunnen uitstekend ruiken, zijn intelligent en gemakkelijk te trainen en goed handelbaar. Ze zijn gemakkelijk te fokken, gemakkelijk en goedkoop in onderhoud. Vijf weken na de bevruchting worden één tot vijf jongen geboren. Na drie weken wordt begonnen met de training. De ratjes worden eerst “gesocialiseerd” hetgeen betekent dat ze gewend raken aan licht,

geluid en reuk van hun trainers en aan de trainingsomstandigheden. Na een week of vijf begint de klikkertraining waarbij ze na een klikgeluid een beloning krijgen. Vervolgens wordt hun geleerd om verschil te maken tussen een beloning behorend bij verschillende geuren. Tijdens deze fase wordt onderscheid gemaakt tussen ratten die mijnen gaan opsporen en de ratten die tbc gaan opsporen. Vervolgens worden de geuren in sterkte verlaagd totdat die zo sterk of zwak zijn als op de terreinen waar de ratten ingezet zullen worden. Vervolgens krijgen de ratten een veldtraining en tot slotte doen ze de “blind test” waarbij ze in een proefveld van 400 m² landmijnen moeten opsporen. De gehele opleiding duurt 9 maanden voordat ze volledig getraind zijn en aan het werk kunnen in het veld. Een HeroRAT kan ca. 50 keer zo snel mijnen opzoeken als een opgeleide menselijke mijnopruimer.

HeroRATten mogen met recht de naam “heldenratten” dragen. Ze hebben heel veel landmijnen gevonden en vele tuberculeuze patiënten opgespoord. Momenteel worden ze ook ingezet om bedreigde dieren en -houtsoorten op te sporen.

Er zijn proeven gaande om klanders in graansilo's op te sporen door middel van honden; wellicht zouden HeroRATten daar ook voor ingezet kunnen worden. Wellicht zouden ze andere plaagdieren zoals ratten, voorraadaantasters en bedwantsen ook kunnen opsporen. De toekomst zal het leren.

Het is dan ook niet verwonderlijk dat de PostcodeLoterij een groot bedrag heeft geschonken aan de Belgische non-profit organisatie APOPO om haar werkzaamheden op het gebied van opsporen van landmijnen en tuberculose te ondersteunen en voor het onderzoeken wat de HeroRAT nog verder voor onze planeet zou kunnen betekenen.

Meer informatie over APOPO en haar projecten is te vinden op www.apopo.org

PCN DOOR DE JAREN HEEN

Sinds het eerste nummer van PCN in mei 1999 zijn er bijna 2000 artikelen gepubliceerd die direct of indirect te maken hebben met plaagdierbestrijding. Vele gepubliceerde artikelen werden mij toegestuurd, anderen heb ik zelf geschreven of overgenomen uit andere bronnen. Helaas zijn de eerste edities, behalve PCN no. 10, niet meer verkrijgbaar of online beschikbaar. Alle edities zijn vanaf PCN no. 14 (september 2006) te vinden op www.pestcontrolnews.com/dutch. In onderstaand overzicht een keur van artikelen aan de hand van PCN no. 1 tot PCN no. 14.



1

PCN 1, mei 1999. Foto van de redacteur.

Pest Control News zal twee maal per jaar verschijnen in een oplage van 1000 stuks. Het blad zal verzonden worden naar PCO-bedrijven, gemeentelijke- en overheidsdiensten, kwaliteitsmanagers uit de levens- en voedingsmiddelenindustrie en de agrarische sector.



Joeko Nijboer

4

PCN 1, mei 1999. Ook toen al: de eikenprocessierupsen bestrijden met *Bacillus thuringiensis*.

Eiken processierupsen een vervelende veelvraat

Levenswijze

De eikenprocessierups is een van de meest voorkomende plaagdieren van eiken. Het is een rups die zich voedt met de naalden van de eik. De rups is meestal 1 tot 2 cm lang en heeft een bruine kleur met witte strepen. De rups kan zich veranderen in een vlinder die ongeveer 4 tot 5 cm lang is en een witte kleur heeft met bruine vlekken. De vlinder legt eitjes die zich ontwikkelen tot rupsen. De rupsen kunnen grote schade aanrichten op de eikenbomen.



Bestrijding

De eikenprocessierups kan bestreden worden met natuurlijke vijanden zoals vogels en insecten. Het kan ook bestreden worden met insecticiden. Het is belangrijk om de eikenbomen regelmatig te inspecteren op schade en de rupsen te verwijderen voordat ze grote schade aanrichten.

Conclusie

De eikenprocessierups is een vervelend plaagdier van eikenbomen. Het kan grote schade aanrichten op de bomen. Het is belangrijk om de bomen regelmatig te inspecteren op schade en de rupsen te verwijderen voordat ze grote schade aanrichten.

Contra met de rups

- Regelmatig inspecteren van de bomen op schade.
- De rupsen verwijderen voordat ze grote schade aanrichten.
- Het gebruik van natuurlijke vijanden zoals vogels en insecten.
- Het gebruik van insecticiden.

Levenswijze van de rups

De rups leeft op de naalden van de eik. Het voedt zich met de naalden en kan grote schade aanrichten op de bomen. De rups kan zich veranderen in een vlinder die ongeveer 4 tot 5 cm lang is en een witte kleur heeft met bruine vlekken.

Bestrijding van de rups

De rups kan bestreden worden met natuurlijke vijanden zoals vogels en insecten. Het kan ook bestreden worden met insecticiden. Het is belangrijk om de bomen regelmatig te inspecteren op schade en de rupsen te verwijderen voordat ze grote schade aanrichten.

Conclusie van de rups

De eikenprocessierups is een vervelend plaagdier van eikenbomen. Het kan grote schade aanrichten op de bomen. Het is belangrijk om de bomen regelmatig te inspecteren op schade en de rupsen te verwijderen voordat ze grote schade aanrichten.

Hallo!

Leest U deze advertentie? Dat doen ook uw klanten.

Neem daarom contact met ons op en probeer dit voordeel te gebruiken voor uw klanten.

2

PCN 1, mei 1999. Nu heeft een ieder er mee te maken: de klok begint te lopen voor de biocidenrichtlijn.

De klok begint te lopen voor de Biocidenrichtlijn

De invoering van de Biocidenrichtlijn per 1 januari 2000 (DE, B, G) houdt in dat de gebruikte bestrijdingsmiddelen zal plaatsvinden.

Zelfs het er nu vóór zal iedereen in elk geval voor 1 januari 2000, de implementatie plaatsvindt van de Biocidenrichtlijn in de Nederlandse wetgeving. Het is dus tijd voor een algemeen maatregel van bestuur in Nederland zijnde, waardoor de wetgeving in Nederland in overeenstemming wordt met de Biocidenrichtlijn. Dit artikel behandelt de belangrijkste punten van de Biocidenrichtlijn.

De Ministeriaal van het Europese Parlement heeft de richtlijn vorig jaar reeds goedgekeurd. Na een korte tijd na de officiële publicatie, wordt de richtlijn ingevoerd. Volgens het artikel 24 van de richtlijn worden de lidstaten van de Europese Unie verzocht om de richtlijn te implementeren op het gebied van de wetgeving. Een verplichting om de wetgeving te implementeren, waarvan de productie van de wetgeving moet worden voltooid op het gebied van de wetgeving. De wetgeving moet worden voltooid op het gebied van de wetgeving.

In andere landen van Europa zoals in Groot-Brittannië, Nederland en België wordt er al werk gemaakt van de implementatie van de Biocidenrichtlijn. De implementatie van de Biocidenrichtlijn in Nederland wordt voltooid op het gebied van de wetgeving. De implementatie van de Biocidenrichtlijn in Nederland wordt voltooid op het gebied van de wetgeving.

De implementatie van de Biocidenrichtlijn in Nederland wordt voltooid op het gebied van de wetgeving. De implementatie van de Biocidenrichtlijn in Nederland wordt voltooid op het gebied van de wetgeving.

5

PCN 2, januari 2000. Het "Saddam Hoessein virus", nu beter bekend als West Nile virus.

Het Saddam Hoessein virus?

In begin juli vielen de krotten bij de lichte dood van de Amerikaanse president Bush.

In begin juli vielen de krotten bij de lichte dood van de Amerikaanse president Bush. Het virus wordt ook bekend als West Nile virus. Het virus wordt overgedragen door muggen. Het virus kan grote schade aanrichten op de mens en de dieren. Het virus wordt ook bekend als West Nile virus.



West Nile virus

West Nile virus is een virus dat wordt overgedragen door muggen. Het virus kan grote schade aanrichten op de mens en de dieren. Het virus wordt ook bekend als West Nile virus.

West Nile virus is een virus dat wordt overgedragen door muggen. Het virus kan grote schade aanrichten op de mens en de dieren. Het virus wordt ook bekend als West Nile virus.

West Nile virus is een virus dat wordt overgedragen door muggen. Het virus kan grote schade aanrichten op de mens en de dieren. Het virus wordt ook bekend als West Nile virus.

3

PCN 1, mei 1999. Aankondiging tijdens de RIWA Infodagen dat alle plaagdierbestrijders een geldig vakbekwaamheidsdiploma moeten hebben.

RIWA Infodagen

RIWA Infodagen

RIWA Infodagen zijn een belangrijk moment voor de plaagdierbestrijders. Het is een kans om te leren over de nieuwste ontwikkelingen in de plaagdierbestrijding. Het is een kans om te leren van de experts in het veld. Het is een kans om te leren van de ervaringen van de anderen. Het is een kans om te leren van de succes verhalen van de anderen.

RIWA Infodagen zijn een belangrijk moment voor de plaagdierbestrijders. Het is een kans om te leren over de nieuwste ontwikkelingen in de plaagdierbestrijding. Het is een kans om te leren van de experts in het veld. Het is een kans om te leren van de ervaringen van de anderen. Het is een kans om te leren van de succes verhalen van de anderen.

RIWA Infodagen zijn een belangrijk moment voor de plaagdierbestrijders. Het is een kans om te leren over de nieuwste ontwikkelingen in de plaagdierbestrijding. Het is een kans om te leren van de experts in het veld. Het is een kans om te leren van de ervaringen van de anderen. Het is een kans om te leren van de succes verhalen van de anderen.

6

PCN 2, januari 2000. Nieuws van de brancheorganisaties en een prijs voor PestWest.

Nieuws Van De Brancheorganisaties

Digitaal ongediertebestrijden

Zorgplicht en veiligheid worden steeds belangrijker voor velen van de Nederlandse Vereniging van Ongeedertebestrijders (NVO). In een meeting met ook meer organisaties en ondernemers werd gewerkt aan een actieplan voor de komende jaren.

Pest West Electronics Exporteur van het jaar voor M.A.S./N.M.B.

M.A.S. heeft zijn Marketing Award gewonnen. Dit is de belangrijkste onderscheiding van de Nederlandse Vereniging van Ongeedertebestrijders (NVO) voor de beste exporteur van het jaar.

AVO

De Brancheorganisatie door en voor ongediertebestrijders in Nederland. Waar kennis, innovatie, kwaliteit en betrouwbaarheid samengaan.

De A.V.O. een waarborg voor vakmanschap

Secretariaat: Postbus 973, 3300 AZ Dordrecht
Tel: 078-618 20-63 Fax: 078-618 20-63
Public Relations: Postbus 40196, 7504 RD Enschede
Tel: 053-428 32 32 Fax: 053-428 12 52

10

PCN 3, september 2000. Introductie Premise Kakkerlakken-gel op basis van imidacloprid.

LEVENSMIDDELEN

Premise® Kakkerlakkenlokaas

Revolutionair in de bestrijding van kakkerlakken

De Nederlandse Vereniging van Ongeedertebestrijders (NVO) heeft de introductie van Premise® Kakkerlakkenlokaas op de Nederlandse markt gevierd. Dit is de eerste kakkerlaklokaas op basis van imidacloprid.

CONCLUSIE

De NVO heeft de introductie van Premise® Kakkerlakkenlokaas op de Nederlandse markt gevierd. Dit is de eerste kakkerlaklokaas op basis van imidacloprid.

MEER OVER DE PRODUCTIE

De NVO heeft de introductie van Premise® Kakkerlakkenlokaas op de Nederlandse markt gevierd. Dit is de eerste kakkerlaklokaas op basis van imidacloprid.

CONCLUSIE

De NVO heeft de introductie van Premise® Kakkerlakkenlokaas op de Nederlandse markt gevierd. Dit is de eerste kakkerlaklokaas op basis van imidacloprid.

7

PCN 2, januari 2000. Felicitaties eerste uitgave van PCN door Jonathan Peck, die in 2013 is overleden. In PCN no. 28 is daar uitgebreid bij stilgestaan.

Eerste uitgave Pest Control News

Op de beurs "Food Hygiene Europe" in Amsterdam, welke plaats werd aan 12 tot 14 juni 1999, werd het eerste exemplaar van het Nederlandse maandblad Pest Control News afgeleverd door Jonathan Peck, directeur van Pest Control News Limited van Rotterdam.

Pest Control NEWS

11

PCN 4, maart 2001. Internet, websites, zoekcriteria zowel voor oud als jong.

Van de Zaken

Zoek ik goed?

De Nederlandse Vereniging van Ongeedertebestrijders (NVO) heeft de introductie van Premise® Kakkerlakkenlokaas op de Nederlandse markt gevierd. Dit is de eerste kakkerlaklokaas op basis van imidacloprid.

IN HET WEB

De NVO heeft de introductie van Premise® Kakkerlakkenlokaas op de Nederlandse markt gevierd. Dit is de eerste kakkerlaklokaas op basis van imidacloprid.

8

PCN 3, september 2000. Rinus van Zanten overhandigt de eerste poederspuit voor het opsturen van een foto van een mega wespennest aan de Firma E.E.S & Schildwacht in Haarlem.

Mega wespennest

Hiermee doet de directeur van de Nederlandse Vereniging van Ongeedertebestrijders (NVO), Rinus van Zanten, een foto van een mega wespennest overhandigen aan de Firma E.E.S & Schildwacht in Haarlem.

E.E.S & Schildwacht

12

PCN 4, maart 2001. Ook in 2001 werd er veel gediscussieerd over de verantwoordelijkheden binnen de plaagdierbranche.

Rentsje de Gruyter beschrijft vooral de verschillende bedrijfsaspecten binnen de ongediertebestrijdingsbranche. Volgens haar hebben het Kennis en Adviescentrum Dierplagen (KAD), de Nederlandse Vereniging van Ongeedertebestrijders (NVO) en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) er geen idee van hoeveel ongedierte per jaar opduikt en bestreden wordt. "Afgelopen jaren zijn veel gemeentelijke ongediertebestrijdingsbedrijven geprivatiseerd en sindsdien is er geen totaalbeeld van de omvang van ongedierte in Nederland", aldus Jan de Bruine, voorzitter van de N.V.O. De gemeentes publiceren net als vroeger elk jaar een lijstje met het totaal aantal meldingen en bestrijdingsacties, de particuliere bestrijdingsbedrijven produceren uit concurrentie overwegingen geen cijfers. Volgens de Bruine neemt jaarlijks het aantal personen dat werkzaam in de ongediertebestrijdingbranche met 5 tot 10 % toe.

Het voorstel voor een Wet Dierplagen dat ongeveer tien jaar geleden is ingediend

9

PCN 3, september 2000. Ook in het begin van het gebruik van internet en e-mail was er al sprake van hoaxen en virussen.

E-mail

Internet en virussen

E-mail en internet worden steeds belangrijker en steeds meer mensen krijgen er ook mee te maken. Tegelijkertijd worden er steeds meer mensen getroffen door computer virussen en met name de zogenaamde hoaxen.

Virussen zijn computerbestanden die de bestanden op de harde schijf van de computer infecteren. Deze virussen kunnen de installatie van software of het gebruik van de computer verstoren.

Virussen en Hoaxen worden meestal verspreid via e-mail. Dit is de belangrijkste reden waarom het belangrijk is om voorzichtig te zijn met het openen van e-mails van onbekende afzenders.

Virussen worden verspreid via e-mail. Dit is de belangrijkste reden waarom het belangrijk is om voorzichtig te zijn met het openen van e-mails van onbekende afzenders.

Virussen worden verspreid via e-mail. Dit is de belangrijkste reden waarom het belangrijk is om voorzichtig te zijn met het openen van e-mails van onbekende afzenders.

PCN 5, september 2001. Nationale Ronde Tafel Conferentie: beheersen in plaats van bestrijden, nog steeds zeer actueel!

BRANCHE ONTWERKEN

Nationale Ronde Tafel Conferentie: beheersen in plaats van bestrijden



Op 14 september 2001 werd de Nationale Ronde Tafel Conferentie gehouden in de zaal van de Koninklijke Academie van Wetenschappen in Brussel. De conferentie was gewijd aan het thema 'Beheersen in plaats van bestrijden' en werd geleid door de voorzitter van de Vlaamse Landbouwersbond, de heer J. De Weert.

De conferentie werd geopend door de voorzitter van de Vlaamse Landbouwersbond, de heer J. De Weert. Hij gaf de deelnemers een overzicht van de huidige situatie op het gebied van rattenbestrijding en de noodzaak om over te gaan van bestrijding naar beheersing.

De conferentie werd geleid door de voorzitter van de Vlaamse Landbouwersbond, de heer J. De Weert. Hij gaf de deelnemers een overzicht van de huidige situatie op het gebied van rattenbestrijding en de noodzaak om over te gaan van bestrijding naar beheersing.

PCN 7, december 2002. Over het ethisch omgaan met het doden van dieren werd in 2002 een speciale bijeenkomst belegd.

VANAF DE ZIJLEN

Het doden van dieren, maatschappelijke en ethische aspecten



De Vlaamse Landbouwersbond heeft op 14 december 2002 een speciale bijeenkomst belegd over het ethisch omgaan met het doden van dieren. De bijeenkomst werd geleid door de voorzitter van de Vlaamse Landbouwersbond, de heer J. De Weert.

De bijeenkomst werd geleid door de voorzitter van de Vlaamse Landbouwersbond, de heer J. De Weert. Hij gaf de deelnemers een overzicht van de huidige situatie op het gebied van dierethiek en de noodzaak om over te gaan van bestrijding naar beheersing.

PCN 5, september 2001. Nieuwe medewerker bij Killgerm Benelux: Marc van Zanten

Nieuwe Commercieel Adviseur bij Killgerm Benelux



Killgerm Benelux heet Marc van Zanten van harte welkom als commercieel adviseur. Marc zal verantwoordelijk worden voor de verkoop van onze producten in Nederland.

Marc is op 1 augustus 2001 aan zijn nieuwe uitdaging begonnen. Wij wensen hem veel succes.

PCN 8, juli 2003. Speciaal nummer gefocust op veiligheid en bescherming.

Pest Control NEWS

Speciaal thema over veiligheid en bescherming



- De geschiedenis van ratten
- Ratten en bestrijdingsmiddelen
- De geschiedenis van muizen
- Overweging van ratten en muizen
- Overweging van ratten en muizen
- Overweging van ratten en muizen
- Overweging van ratten en muizen
- Overweging van ratten en muizen

PCN 7, december 2002. Toelating Storm met als werkzame stof flooumafen.

CTB laat nieuw rattenbestrijdingsmiddel toe



Het College voor de Toelating van Bestrijdingsmiddelen (CTB) heeft in haar vergadering van 11 september 2002 een nieuw bestrijdingsmiddel, STORM BB, toegelaten tegen zwarte en bruine ratten en huismuizen. Het middel bevat de werkzame stof flooumafen en is bestemd voor professioneel gebruik.

Er is behoefte aan meer bestrijdingsmiddelen tegen ratten in verband met het optreden van resistente tegen bestaande toegelaten middelen.

PCN 9, januari 2004. Na het faillissement van het KAD en EVM, begon Musca, nu de SPA-groep, met opleidingen.

VANAF DE ZIJLEN

Nieuw opleidingscentrum zorgt voor frisse wind



Musca heeft een nieuw opleidingscentrum geopend voor frisse wind. Het centrum is gericht op het opleiden van medewerkers in de pestbestrijdingsbranche.

Musca heeft een nieuw opleidingscentrum geopend voor frisse wind. Het centrum is gericht op het opleiden van medewerkers in de pestbestrijdingsbranche.

PCN 7, december 2002. Zwarte rat neemt weer toe.

België kampt met toename van ongedierte



België kampt met een toename van ongedierte, met name de zwarte rat. Dit is een gevolg van de toename van de bevolking en de veranderingen in het leefmilieu.

België kampt met een toename van ongedierte, met name de zwarte rat. Dit is een gevolg van de toename van de bevolking en de veranderingen in het leefmilieu.

20

PCN 9, januari 2004. Verslag van het bezoek aan Bell Laboratories in Madison.

TECHNISCHE ZAKEN

Bell International EUROPEAN DIVISION

Een van de belangrijkste activiteiten van Bell International is de ontwikkeling van innovatieve oplossingen voor de telecomsector. Dit wordt gedaan door een team van experts die samenwerken met klanten om hun specifieke behoeften te begrijpen en te adresseren.

Netwerkoptimalisatie

De telecomsector wordt steeds vaker geconfronteerd met netwerkproblemen. Bell International biedt oplossingen voor netwerkoptimalisatie, waaronder netwerkmonitoring en -analyse.

Beveiliging van de netwerk

Met de groei van de netwerkconnectiviteit wordt de beveiliging van de netwerk steeds belangrijker. Bell International biedt oplossingen voor netwerkbeveiliging, waaronder netwerkmonitoring en -analyse.

Cloud oplossingen

De cloud is een van de belangrijkste trends in de telecomsector. Bell International biedt oplossingen voor cloud oplossingen, waaronder cloud migratie en cloud monitoring.

5G oplossingen

5G is de volgende generatie van mobiele technologie. Bell International biedt oplossingen voor 5G oplossingen, waaronder 5G netwerkoptimalisatie en 5G beveiliging.

AI oplossingen

Artificial Intelligence (AI) wordt steeds vaker gebruikt in de telecomsector. Bell International biedt oplossingen voor AI oplossingen, waaronder AI netwerkoptimalisatie en AI beveiliging.

IoT oplossingen

Internet of Things (IoT) is een van de belangrijkste trends in de telecomsector. Bell International biedt oplossingen voor IoT oplossingen, waaronder IoT netwerkoptimalisatie en IoT beveiliging.

23

PCN 11, maart 2005. Nog meer perikelen: Oprichting NDA en het CPMV.

NDA Nieuwsbrief

Opgerichtingscomité van de NDA en het CPMV

Op 1 januari 2005 is de Nederlandse Dierplagen Vereniging (NDA) opgericht. Dit is de eerste Nederlandse vereniging voor de dierplagenbestrijding. Het doel van de NDA is om de dierplagenbestrijding te verbeteren en de dierplagenbestrijders te ondersteunen.

Samenwerking met de Rijksoverheid

De NDA werkt samen met de Rijksoverheid om de dierplagenbestrijding te verbeteren. Dit wordt gedaan door middel van samenwerking met de Rijksoverheid op het gebied van onderzoek, monitoring en bestrijding.

De NDA en de dierplagenbestrijding

De NDA is een vereniging van dierplagenbestrijders. Het doel van de NDA is om de dierplagenbestrijding te verbeteren en de dierplagenbestrijders te ondersteunen. Dit wordt gedaan door middel van samenwerking met de Rijksoverheid op het gebied van onderzoek, monitoring en bestrijding.

De NDA en de dierplagenbestrijding

De NDA is een vereniging van dierplagenbestrijders. Het doel van de NDA is om de dierplagenbestrijding te verbeteren en de dierplagenbestrijders te ondersteunen. Dit wordt gedaan door middel van samenwerking met de Rijksoverheid op het gebied van onderzoek, monitoring en bestrijding.

21

PCN 9, januari 2004. Oprichting Kennis Advies en Examen Instituut Dierplagen.

NIEUWS VAN DE BRANCHEORGANISATIES

Kennis Advies en Examen Instituut Dierplagen

De Kennis Advies en Examen Instituut Dierplagen (KADIV) is opgericht. Het doel van KADIV is om de dierplagenbestrijding te verbeteren en de dierplagenbestrijders te ondersteunen. Dit wordt gedaan door middel van samenwerking met de Rijksoverheid op het gebied van onderzoek, monitoring en bestrijding.

Samenwerking met de Rijksoverheid

KADIV werkt samen met de Rijksoverheid om de dierplagenbestrijding te verbeteren. Dit wordt gedaan door middel van samenwerking met de Rijksoverheid op het gebied van onderzoek, monitoring en bestrijding.

De KADIV en de dierplagenbestrijding

KADIV is een instituut van dierplagenbestrijders. Het doel van KADIV is om de dierplagenbestrijding te verbeteren en de dierplagenbestrijders te ondersteunen. Dit wordt gedaan door middel van samenwerking met de Rijksoverheid op het gebied van onderzoek, monitoring en bestrijding.

De KADIV en de dierplagenbestrijding

KADIV is een instituut van dierplagenbestrijders. Het doel van KADIV is om de dierplagenbestrijding te verbeteren en de dierplagenbestrijders te ondersteunen. Dit wordt gedaan door middel van samenwerking met de Rijksoverheid op het gebied van onderzoek, monitoring en bestrijding.

24

PCN 12, augustus 2005. Eén van de eerste digitale logboeken.

Ware Care introduceert E-logboek

Ware Care heeft een nieuw digitaal logboek ontwikkeld. Dit logboek is bedoeld voor de dierplagenbestrijding. Het logboek is digitaal en kan worden gebruikt op een computer of een tablet. Het logboek is bedoeld voor de dierplagenbestrijding en kan worden gebruikt om de dierplagenbestrijding te verbeteren en de dierplagenbestrijders te ondersteunen.

Samenwerking met de Rijksoverheid

Ware Care werkt samen met de Rijksoverheid om de dierplagenbestrijding te verbeteren. Dit wordt gedaan door middel van samenwerking met de Rijksoverheid op het gebied van onderzoek, monitoring en bestrijding.

De Ware Care en de dierplagenbestrijding

Ware Care is een bedrijf dat zich richt op de dierplagenbestrijding. Het doel van Ware Care is om de dierplagenbestrijding te verbeteren en de dierplagenbestrijders te ondersteunen. Dit wordt gedaan door middel van samenwerking met de Rijksoverheid op het gebied van onderzoek, monitoring en bestrijding.

De Ware Care en de dierplagenbestrijding

Ware Care is een bedrijf dat zich richt op de dierplagenbestrijding. Het doel van Ware Care is om de dierplagenbestrijding te verbeteren en de dierplagenbestrijders te ondersteunen. Dit wordt gedaan door middel van samenwerking met de Rijksoverheid op het gebied van onderzoek, monitoring en bestrijding.

22

PCN 9, januari 2004. De eerste IPM cursus werd gegeven bij Musca.

Cursus IPM groot succes

De eerste cursus voor Integrale Plagenbestrijding (IPM) is gegeven bij Musca. De cursus is bedoeld voor de dierplagenbestrijding. Het doel van de cursus is om de dierplagenbestrijding te verbeteren en de dierplagenbestrijders te ondersteunen. Dit wordt gedaan door middel van samenwerking met de Rijksoverheid op het gebied van onderzoek, monitoring en bestrijding.

Samenwerking met de Rijksoverheid

Musca werkt samen met de Rijksoverheid om de dierplagenbestrijding te verbeteren. Dit wordt gedaan door middel van samenwerking met de Rijksoverheid op het gebied van onderzoek, monitoring en bestrijding.

De Musca en de dierplagenbestrijding

Musca is een bedrijf dat zich richt op de dierplagenbestrijding. Het doel van Musca is om de dierplagenbestrijding te verbeteren en de dierplagenbestrijders te ondersteunen. Dit wordt gedaan door middel van samenwerking met de Rijksoverheid op het gebied van onderzoek, monitoring en bestrijding.

De Musca en de dierplagenbestrijding

Musca is een bedrijf dat zich richt op de dierplagenbestrijding. Het doel van Musca is om de dierplagenbestrijding te verbeteren en de dierplagenbestrijders te ondersteunen. Dit wordt gedaan door middel van samenwerking met de Rijksoverheid op het gebied van onderzoek, monitoring en bestrijding.

25

PCN 12, augustus 2005. Interview met één van de meest gerespecteerde personen binnen ons vakgebied.

Bart Bosman, de éminence grise van de ongediertebestrijding

Interview met Bart Bosman, een van de meest gerespecteerde personen in de dierplagenbestrijding. Bart Bosman is een expert op het gebied van de dierplagenbestrijding. Het doel van het interview is om de dierplagenbestrijding te verbeteren en de dierplagenbestrijders te ondersteunen. Dit wordt gedaan door middel van samenwerking met de Rijksoverheid op het gebied van onderzoek, monitoring en bestrijding.

Samenwerking met de Rijksoverheid

Bart Bosman werkt samen met de Rijksoverheid om de dierplagenbestrijding te verbeteren. Dit wordt gedaan door middel van samenwerking met de Rijksoverheid op het gebied van onderzoek, monitoring en bestrijding.

De Bart Bosman en de dierplagenbestrijding

Bart Bosman is een expert op het gebied van de dierplagenbestrijding. Het doel van Bart Bosman is om de dierplagenbestrijding te verbeteren en de dierplagenbestrijders te ondersteunen. Dit wordt gedaan door middel van samenwerking met de Rijksoverheid op het gebied van onderzoek, monitoring en bestrijding.

De Bart Bosman en de dierplagenbestrijding

Bart Bosman is een expert op het gebied van de dierplagenbestrijding. Het doel van Bart Bosman is om de dierplagenbestrijding te verbeteren en de dierplagenbestrijders te ondersteunen. Dit wordt gedaan door middel van samenwerking met de Rijksoverheid op het gebied van onderzoek, monitoring en bestrijding.

26

PCN 12, augustus 2005. De ingenieuze rattenmonitor van Rentokil en Pest Net Online werd uitvoerig beschreven.



29

PCN 13, maart 2006. Fusie AVO en NVO.



27

PCN 13, maart 2006. Over het beperken van overlast door mussen werd ook uitgebreid geschreven.



30

PCN 13, maart 2006. KAD en Musca nemen failliete NDA over.



28

PCN 13, maart 2006. Uitgebreid werd stilgestaan bij de 800 muizenvallen van Jan Klunder.



De inhoud van alle PCN nummers is niet mogelijk zonder hulp van anderen zoals fabrikanten, organisaties, geïnterviewde bedrijven, medewerkers van Killgerm Benelux zoals Rinus van Zanten, Marc van Zanten en Yvonne Van Gorp, en de correctors van artikelen zoals Wim van der Horst, Fernande Hazewinkel, Marc Damen en Ardaan Gerritsen en de vormgevers bij Albatross Marketing in Ossett. En last but not least de leden van mijn gezin, die helpen bij het inpakken en versturen van Pest Control News!



EERSTE KEUS VAN PLAAGDIER- BEHEERSERS



TOMCAT®

- ▶ Meest populaire rodenticide met een superieure acceptatie.
- ▶ Vooral geschikt voor kwetsbare gebieden en algemeen gebruik.
- ▶ Verkrijgbaar in 28 grams en 225 grams blokken.



SOLO®

- ▶ De meest krachtige anticoagulans.
- ▶ Hoogst verteerbare formule.
- ▶ Verkrijgbaar in 20 grams blokken.



DETEX®

- ▶ Lumitrack is een speciale toevoeging die zorgt dat uitwerpselen van knaagdieren helder groen oplichten onder UV-licht.
- ▶ Voor een snelle herkenning en opsporing van de bewegingen van knaagdieren.
- ▶ Bait & Switch: zodra de knaagdieren zich voeden met Detex, stapt u over op de vertrouwde rodenticiden van Bell.
- ▶ Verkrijgbaar in blokjes en sachets.

Gebruik biociden veilig. Lees voor gebruik eerst het etiket en de productinformatie.



DE WERLDLEIDER IN TECHNOLOGIE VOOR KNAAGDIERBEHEERSING

www.belllabs.com | emea@belllabs.com



Killgerm is de officiële distributeur voor
Bell Laboratories Inc. in de Benelux.

De PROTECTA® EVO® Edge™ van Bell Laboratories is een efficiënte en vandalismebestendige voerkist voor professionele plaagdierbestrijders.



Bell Laboratories, een van de leidende fabrikanten op het gebied van producten voor knaagdierbeheersing, introduceert de nieuwe PROTECTA® EVO® Edge™, een veelzijdige voerkist die snel te openen en te vullen is.

De PROTECTA® EVO® Edge™ is gemakkelijk in gebruik en snel te openen met de EVO® sleutel van Bell. De ingebouwde servicekaarhouder, het openen aan de zijkant en de afgeronde binnenkant zorgen ervoor dat plaagdierbestrijders deze kist snel kunnen nakijken en hun tijd efficiënter kunnen indelen. De voerkist heeft een grote lokaascapaciteit waardoor tot acht 28 grams blokken kunnen worden vastgezet aan de verticale lokaashouders. Bovendien kunnen ofwel twee Trapper Mini T-Rex muizenvallen of één Trapper T-Rex rattenval in de doorloop van de kist worden geplaatst. De vallen en lokazen kunnen snel worden geplaatst zonder gebruik te moeten maken van allerlei hulpmiddelen.

De PROTECTA® EVO® Edge™ is de laatste nieuwe toevoeging aan het uitgebreide assortiment van EVO® vandalismebestendige voerkisten van Bell Laboratories. Tot dit assortiment horen onder andere de bekende EVO® Ambush, EVO® Circuit, EVO® Landscape en EVO® Mouse.

Klein in formaat maar groot in veelzijdigheid: de PROTECTA® EVO® Edge™ beschikt over alle kenmerken die men kan verwachten van de vandalismebestendige voerkisten van Bell Laboratories.

Voor meer informatie over deze voerkist kunt u contact opnemen met Killgerm Benelux, de officiële distributeur voor Bell Laboratories in de Benelux.





Killgerm®

Bij ons bent u
in veilige handen!

www.killgerm.com

ONTDEK HET GEBRUIKSGEMAK!

K-Othrine® Partix™ is een innovatieve formulering op basis van de werkzame stof deltamethrin en is een nieuwe generatie suspensieconcentraat met een breed werkingspectrum en een lange werkingsduur (tot 12 weken).

K-Othrine® Partix™ is een innovatie binnen de SC formuleringen. Deze nieuwe manier van formuleren brengt diverse voordelen met zich mee. De werking op poreuze oppervlakken, het brede werkingspectrum en zeker ook de lagere milieubelasting zijn de belangrijkste voordelen.

UITERMATE GEBRUIKSVRIENDELIJK:

- ✓ Slechts 25 ml per 5 liter water nodig;
- ✓ Sterk op meerdere soorten ondergronden, met name op **poreuze oppervlakken**;
- ✓ Zeer breed werkingspectrum;
- ✓ Zeer lage milieu-impact.



K-Othrine®
PARTIX™



K-Othrine®
PARTIX™

INSECTICIDE

- ✓ Nieuwe formuleringstechnologie
- ✓ Lage dosering
- ✓ Tot 12 weken werkzaam

Toelatingsnummer : NL-0017706-0000
Werkzame stof : deltamethrin (CAS 529-8-63-5)
Gehalte : 2,49 % m/m (2,45 % m/m zuiver)
Aard van het preparaat :
suspensie concentraat (SC)
Aard van het gebruik: getraind
professioneel

Inhoud
500 ml e

NL06273691A - ARTICLE 06266111

Krijg goede insecten, spinnew, vliegen en wespen



Killgerm Benelux nv - Kantoor Turnhout (B)
t +32 (0)14 44 22 70 e verkoop@killgerm.com
www.killgerm.be

Killgerm Nederland bv - Kantoor Gilze (NL)
t +31 (0)161 219 520 e verkoop-nl@killgerm.com
www.killgerm.nl

Maxforce® Platin de eerste en enige gel tegen papiervisjes



Zilvervisje of papiervisje, hoe onderscheid je ze?

Papiervisjes lijken sterk op zilvervisjes, maar zijn bruiner van kleur en net iets groter: ze zijn tussen de 13 en 15 mm lang. Ze hebben zeer korte haren in tegenstelling tot de zilvervisjes.

De bovenbeentjes zijn vliesachtig, gelig en de achtersprietten zijn net zo lang als het lichaam. Papiervisjes komen voor in een drogere omgeving, bijvoorbeeld op zolders, in ruimtes waar een CV hangt en bij boeken.

Zilvervisjes zijn meestal in volwassen stadium tot 10 mm lang. Ze hebben een slank, toelopend lichaam met een geschubde, zilverkleurige huid. Ze zijn lichtschuw en worden 's nachts actief. Ze komen voor in ruimten met een hoge luchtvochtigheid, bijvoorbeeld in badkamers en toiletten.

Maxforce® Platin en papiervisjes

Maxforce® Platin geeft dankzij zijn unieke gelformulering uitstekende bestrijdingsresultaten tegen papiervisjes.

Dat komt mede doordat de vernieuwde voedingsmatrix de gel bijzonder aantrekkelijk maakt voor allerlei insecten waaronder het papiervisje. De buitenkant van de druppel is bijvoorbeeld aantrekkelijk voor de knaagbehoefte van papiervisjes. Voor de optimale werking moet de gel voor papiervisjes 8 weken, 2 weken voor Duitse kakkerlak en 12 weken voor de Amerikaanse kakkerlak aanwezig blijven.

Het nieuwe recept is stabiel, stevig en zeer aantrekkelijk voor papiervisjes. In de blauwe parel-technologie is een extra voedingstimulant verpakt dat geleidelijk wordt afgegeven waardoor de werkingsduur van Maxforce® Platin wordt verlengd.

Veldproeven bij papiervisjes wezen uit dat er reeds 7 dagen na de eerste toepassing van Maxforce® Platin, een aanzienlijke reductie heeft plaatsgevonden. Na 15 weken werd een totale controle van papiervisjes waargenomen.

In een proef werd de effectiviteit van Maxforce® Platin bij de bestrijding van papiervisjes in 4 gelijkwaardige woningen van circa 20 jaar oud met een woonoppervlakte van circa 120 m² bestudeerd. In deze woningen waren papiervisjes aangetroffen in de woonkamer en bij de sanitaire voorzieningen. Vervolgens werd Maxforce® Platin door middel van kleine druppels toegepast op die plekken waar de overlast zich openbaarde. Door de kleine druppels was het voor de bewoners niet na te gaan waar

de druppels waren aangebracht. Dat kwam mede omdat de gel geurloos was.

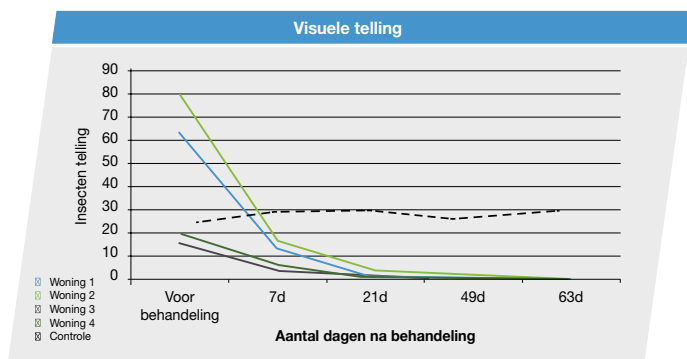
Dosering Maxforce® Platin

De gel moet als druppels of als dunne vaste lijntjes worden aangebracht op oppervlaktes in de vastgestelde doelgebieden. De dosis moet ook aangepast worden aan de intensiteit van de plaag en de aangetroffen soort plaagdier. Maxforce® moet maximaal eens per maand worden aangebracht. Maxforce® Platin is in Nederland toegelaten voor de bestrijding van papiervisjes en nog niet tegen zilvervisjes.

Maxforce® Platin geeft uitstekende resultaten dankzij een unieke formulering.

Toelatingsnummer: NL-0020305-0000. Het is een lokmiddel klaar voor gebruik (RB) op basis van 1,026 w/w (1% zuiver) Clothianidine (CAS 210880-92-5).

Meer informatie is te verkrijgen bij Bayer CropScience SA-NV, Marcel Nijssen, email marcel.nijssen@bayer.com of bij Killgerm Benelux.



Toepassingsgebied	Doelorganismen*	Dosering
Binnen // Woonruimten // Bedrijfsruimten // Openbare gebouwen	Papiervisje (<i>Ctenolepisma longicaudatum</i>)	20 druppels met 3 mm diameter (0.007g) of 65 druppels met 2 mm diameter (0.002g) met name 0,1422 g/m ²
// Kleinschalige dierenverblijven d.w.z. dierentuinen, dierenwinkels, kennels, diergeneeskundige praktijken, dierenverblijven van onderzoeksinstellingen enz. (alleen gebouwen, voedselverwerkende en opslagruimten, behalve stallen, dierenhokken en kooien waarin zich dieren bevinden).	Duitse kakkerlak (<i>Blattella germanica</i>) Kleine soorten	Geringe plaagomvang 1 druppel van 0,1 g per m ² of een lijntje ter grootte van 1 druppel Grote plaagomvang 2 druppels van 0,1 g per m ² of een lijntje ter grootte van 2 druppels
	Oosterse kakkerlak (<i>Blatta orientalis</i>) Amerikaanse kakkerlak (<i>Periplaneta americana</i>) Grote soorten	Geringe plaagomvang 2 druppels van 0,1 g per m ² of een lijntje ter grootte van 2 druppels Grote plaagomvang 3 druppels van 0,1 g per m ² of een lijntje ter grootte van 3 druppels

* Ontwikkelingsstadium: nimfen en adulten // ** Eén druppel = 0,1 g (ongeveer 7 mm diameter).

Traas bereidt zich voor op de toekomst!



Waarschijnlijk ziet u steeds vaker een bestrijdingstechnicus van Traas rondlopen en meer Traas auto's op de weg. U kunt het dus wel raden, Traas Zuidwest Nederland groeit erg hard, zo hard dat we binnen 6 jaar te groot zijn geworden voor ons huidige kantoor. Hierdoor zijn wij op zoek gegaan naar een nieuw

pand. Tijdens onze zoektocht hebben we niets passend gevonden, maar zo ineens kwam het pand aan de Baarlandsestrandweg te 's-Gravenpolder op ons pad. Dit grote pand had veel mogelijkheden te bieden. We zijn begonnen aan een grote verbouwing en hebben deze volledig zelf begeleid. Na

maanden hard werken, een strakke planning en zo nu en dan wat stress, hebben wij nu een kantoor waar we ontzettend trots op zijn.

Doordat we nu een groter pand hebben, kunnen wij hier meerdere kantoren in kwijt. Iedere afdeling heeft nu een eigen kantoor, wat veel rust geeft. Ook heeft het ons de mogelijkheid geboden om een leslokaal te creëren, waardoor wij onze kennis met andere geïnteresseerden kunnen delen door middel van lezingen, seminars en presentaties. En de prachtige muurschildering in onze nieuwe kantine? Die zorgt ervoor dat elke lunchpauze een feestje is!

Bij een verhuizing hoort natuurlijk ook een feestje om de opening te vieren. Op zaterdag 8 februari aanstaande pakken we groots uit tijdens onze Open Dag. Iedereen is deze dag welkom om binnen even een kijkje te komen nemen. Voor de kinderen is er een kindertent waar ze geschminkt kunnen worden, waar ze kunnen knutselen en kunnen spelen op het springkussen. Ook zullen wij een mooie kortingsactie aanbieden in samenwerking met Tamoil. Tijdens de open dag kunt u namelijk met korting tanken bij Tamoil 's-Gravenpolder. Wij hopen u te mogen verwelkomen op zaterdag 8 februari 2020.

Met goede moed gaan wij van start in ons nieuwe kantoor. Wij hebben er heel veel zin in en zijn benieuwd naar wat de toekomst nog meer voor ons in petto heeft!

TRAAS BUILDING CARE

- RATTEN EN MUIZEN
- MOLLEN EN KONIJNEN
- WESPEN
- VOGELS
- TRAAS ONLINE
- HOUTWORM-/BOKTORBESTRIJDING
- VOCHTWERING
- BALKKOPHERSTEL
- HOUTCONSERVERING
- CONSTRUCTIEF HOUTHERSTEL
- NATUURLIJK BESTRIJDEN
- BIOBESTRIJDING
- GREEN KEY CERTIFICEREN
- FAUNAMUUR
- FAUNAVOORZIENINGEN

✓ Specialist in voorkomen en bestrijden van mollen, knaagdieren, insecten, houtworm- en boktor
 ✓ Preventieplannen
 ✓ Online monitoring

✓ Polymeerchemisch houterstel
 ✓ Houtconservering
 ✓ Aanpak zwam- en bruinrotproblemen
 ✓ Aanpak optrekkend vocht

✓ Advies biologische bestrijding
 ✓ Plaatsen faunavoorzieningen voor o.a. vleermuizen, roofvogels etc.
 ✓ Ontwerpen en plaatsen van faunamuren

WWW.TRAAS.NL
088 - 22 121 22



Interpretatie van de resultaten van het consumentenonderzoek muizen- en rattenbestrijding over 2017 uitgevoerd door het RIVM

40 procent van de mensen die muizen en ratten hebben en die actie ondernemen, maken gebruik van bestrijdingsmiddelen. Wanneer er sprake is van muizen wordt de hulp ingeroepen van plaagdierbestrijders door 2 procent en wanneer er sprake is van rattenoverlast van 20 procent van de mensen.

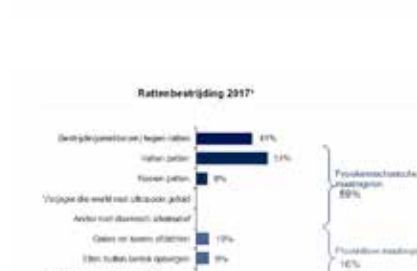
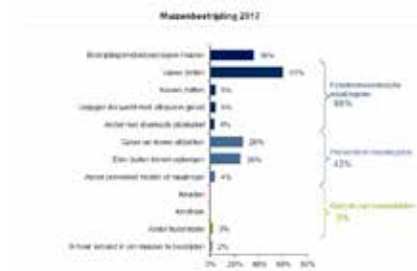
Het is opmerkelijk dat 41 procent van de mensen die in actie komen tegen ratten bestrijdingsmiddelen gebruikt. Particulier gebruik van dit soort bestrijdingsmiddelen (rodenticiden) tegen ratten is namelijk niet toegestaan. Het is onbekend hoe mensen aan deze middelen komen; ook is onbekend of in winkels verkrijgbare muizenmiddelen worden ingezet tegen ratten. Het is echter niet helemaal duidelijk of de mensen die aangeven bestrijdingsmiddelen te gebruiken tegen ratten, dit (allemaal) zelf doen of dat ze iemand inhuren die deze bestrijdingsmiddelen gebruikt. Wel heeft 20 procent van de mensen die in actie komen tegen ratten aangegeven iemand in te huren om ratten te bestrijden. Dat betekent dat 21 tot 41 procent van de mensen die in actie komen tegen ratten, zelf ratten bestrijdt met rodenticiden.

Uit het consumentenonderzoek naar rodenticiden blijkt dat er bij de bestrijding van muizen maar weinig animo is om de aanpak te wijzigen: 1 op de 10 van de respondenten die muizen bestrijden, heeft de aanpak in 2017 aangepast ten opzichte van daarvoor. Bij ratten heeft zelfs niemand zijn aanpak aangepast. Ook is bekend dat van de respondenten die in 2017 muizen bestreden, 18 procent daarvoor geen (last van) muizen had. Bij ratten geldt dit voor 52 procent van de respondenten in 2017. Uit deze cijfers kan niet afgeleid worden of het ratten- en muizenprobleem is toegenomen, omdat we niet weten hoeveel mensen vóór 2017 last hadden van muizen of ratten en in 2017 niet meer.

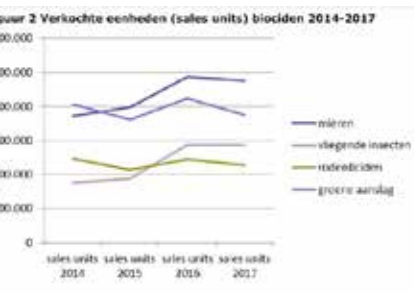
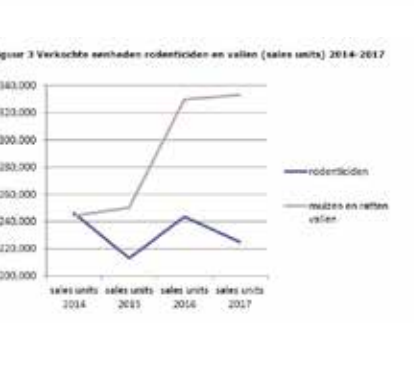
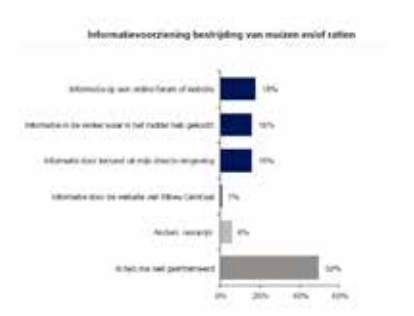
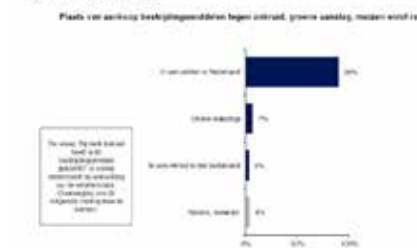
Het consumentenonderzoek sluit goed aan bij de verkoopcijfers van rodenticiden, die nauwelijks veranderden in deze periode. Het consumentenonderzoek vergelijkt het gebruik in 2017 met de jaren daarvoor en kan daarom de toename in de verkoopcijfers van muizen- en rattenvallen in 2016 niet verklaren.

Ruim de helft van de respondenten die tot bestrijding zijn overgegaan, heeft geen informatie ingewonnen over de bestrijding van muizen of ratten. Daarnaast heeft van de respondenten die muizen en/of ratten bestrijden 16 procent informatie gekregen van iemand uit de directe omgeving, 16 procent in de winkel en 19 procent op internet (1 procent website Milieu Centraal, 18 procent andere website of forum).

Uit het consumentenonderzoek blijkt dat bijna alle bestrijdingsmiddelen worden gekocht in een winkel (en bijna niet op internet). Goede voorlichting aan de consument over niet-chemische bestrijding van muizen en ratten in tuincentra en bouwmarkten, waar rodenticiden maar ook alternatieven worden verkocht, zou het biocidengebruik kunnen verminderen.



Bijna alle bestrijdingsmiddelen zijn in 2017 in een winkel in Nederland gekocht.



Dit rapport geeft een goede indicatie hoe plaagdieren bestreden worden door particulieren. Mocht in 2023 het gebruik van rodenticiden door particulieren verboden worden, dan zal men meer preventieve maatregelen moeten nemen of meer gebruik moeten maken van klapvallen. Wanneer er rodenticiden ingezet moeten worden dan zal een plaagdierbestrijder dat moeten doen.



Gerrit doet het wat rustiger aan



Onlangs ontving ik het bericht dat Gerrit Otten het wat rustiger aan gaat doen. Tijd voor mij om, samen met iemand die ook geen afscheid kan nemen van de plaagdierbestrijdingsbranche, Rinus van Zanten, Gerrit te bezoeken op zijn huidige stek bij Megades in Lelystad.

Al voordat dat ik een kop koffie van hem kreeg brandde mij de eerste vraag al op de lippen: "Ga je je helemaal terugtrekken uit de plaagdierbranche?" Zijn antwoord stelde me gerust. Gerrit vertelde dat hij nu 67 jaar was en nog slechts 2 dagen per week wilde gaan werken, en dat hij meer tijd wilde gaan besteden aan zijn familie.

En toen kwamen de verhalen los! Gerrit vertelde met zijn typisch Amsterdamse accent en humor wat hij

zoal had meegemaakt en waarop de plaagdierbestrijdingsbranche zich volgens hem in de toekomst moet gaan toelekken.

Ontsmettingsdienst GGD Amsterdam.

Otten begon zijn carrière in 1979 bij de toenmalige ontsmettingsdienst van de GG&GD Amsterdam. Het grootste gedeelte van de werkzaamheden van de Ontsmettingsdienst bestond toentertijd uit het ontsmetten van kleding van personen die besmet waren met bijvoorbeeld klee- en hoofdluizen, platjes en dergelijke terwijl ook de personen zelf ontsmet werden door gebruik te maken van diverse ontsmettingsproducten. Ontsmetting van beddengoed uit ziekenhuizen vond plaats door ze met formaline te behandelen. Daarnaast bestreedt de dienst ook ratten in het openbaar gebied in de Amsterdams haven.

De rattenbestrijding breidde zich geleidelijk uit en ook opkomende andere plaagdieren werden bestreden. De ontsmettingsdienst werd Dienst Ongediertebestrijding waar

Gerrit in 1988 hoofd van werd. De afdeling ongediertebestrijding bestond al snel uit 30 man. In eerste instantie werd de afdeling gefinancierd door de Gemeente Amsterdam totdat die financiering stopgezet werd.

Toen werd er besloten om als een zelfstandig bedrijf de plaagdierbestrijding uit te voeren, maar wel als een onderdeel van de GGD. In 1988 bestond de afdeling uit 26 uitvoerende plaagdierbestrijders, die de beschikking hadden over 15 auto's. Contracten werden afgesloten met bedrijven waardoor ze gingen concurreren met de grote plaagdierbestrijdingsbedrijven die in en rondom Amsterdam werkten. Grote contracten werden verworven, onder andere doordat de afdeling plaagdieren een onderdeel van de GGD was, met als sterke punten; een non-profit organisatie binnen de GGD waardoor een gezondheidsimago een sterk marketingwapen was. Ook deed de afdeling veel onderzoek dat direct en indirect te maken had met de plaagdierbestrijding.

Een project waar men zich gedurende de jaren 80 actief mee heeft beziggehouden was de kakkerlakkenbestrijding in de

hoogbouw Bijlmermeer. Daar bleek het moeilijk te zijn om alle kakkerlakken te bestrijden in alle appartementen omdat sommige bewoners kakkerlakken niet als een probleem zagen en vonden dat ze daarom ook niet bestreden hoefden te worden.

Faraomieren – ook zo een jaren tachtig fenomeen- bestrijden werd toen nog gedaan door het ophangen van buisjes met gemalen lever waaraan het zeer gevaarlijke gif chloordecone was toegevoegd. Men was verplicht om alle buisjes, leeg of niet leeg, terug te sturen naar de fabrikant na de bestrijding.

Duiven - Er werden proeven op de Dam gedaan met nicarbazine in het duivenvoer. De bedoeling was dat daardoor de duiven onvruchtbaar zouden worden, zich niet meer zouden kunnen voortplanten, waardoor uiteindelijk de populatie duiven zou verminderen. Wat niet onderkend werd bij deze methode was dat de botten broos werden. Toen de duiven met botbreuken van het Paleis op de Dam vielen is men maar gestopt met deze methode.

Een andere methode in Amsterdam was om periodiek 's nachts onder de bruggen door te varen, de duiven van de onderkant van de brugbogen te plukken en ze vervolgens te doden. In het centrum van Amsterdam werden toenmaals met schietnetten circa 6-8000 duiven per jaar gevangen.

Opleidingen

Otten heeft ook een aanzienlijke bijdrage geleverd bij het tot stand komen van de SVO-cursussen (Stichting Vakopleiding Ongediertebestrijding) bij de afdeling Dierplagen waar Herman van Blaaderen toen het hoofd van was. De SVO-cursussen waren een initiatief van de NVRD, NVO (Nederlandse Vereniging Ongediertebestrijding) en het toenmalige Ministerie van VROM. De eerste cursus vond plaats in 1981 op een centraal punt in Wageningen. In 1999 werd de cursus verplicht voor plaagdierbestrijders. Naast een examen over het theoriegedeelte moest ook een praktisch examen worden uitgevoerd.

In 2009 werd Otten gedetacheerd bij de KAD. Hij heeft zich daar beziggehouden met het verder uitwerken van de BT-opleiding en met het opzetten van nascholingen. In 2011 keerde Otten terug naar de GGD waar men bezig was met een afslankingstraject. De GGD was geen optie meer waarna Otten aan de opzet van de opleidingen bij de SPA groep is gaan werken.

In 2013 is Otten bij Megades in Lelystad gaan werken, 4 dagen per week. Toen hij daar begon werkten er in de uitvoering 3 personen, nu 8. Gerrit heeft zich vooral ingespannen om het bedrijf te professionaliseren. Dat betekent dat hij onder andere werkprotocollen maakte, zich is gaan bezighouden met de opleiding van het personeel en ervoor gezorgd

heeft dat Megades nu verschillende keurmerken bezit op het gebied van plaagdierbeheersing. Megades heeft zich mede door Gerrits inbreng ontwikkeld tot een serieuze speler op plaagdierbeheersing, die werkt volgens de toegestane regels in Nederland.

Leukste tijd

Gerrit bewaart de leukste herinneringen aan de tijd van de verzelfstandiging van de plaagdierafdeling van Amsterdam als onderdeel van de GGD. Er werd hard gewerkt door zijn medewerkers maar er werd ook veel geld verdiend. Ook ontruimingen behoorden tot de werkzaamheden. Gerrit noemt een voorbeeld van de ontruiming van het huis van een Belgische baron die dood was aangetroffen. Tijdens de ontruiming ontdekte men in een afgesloten kamer een kist met daarin het gemummificeerde lichaam van de vrouw van de baron wat hij daar al 3 jaar "bewaarde".

De huidige tijd bij Megades ervaart hij ook als een bijzonder mooie tijd vanwege de vrijheid die hij daar heeft om de zaken naar eigen goeddunken in te richten.

Plaagdieren in de toekomst

De huidige wetgeving is niet altijd duidelijk en het wordt als lastig ervaren om de werkzaamheden dusdanig uit te voeren dat alle plaagdieren worden bestreden binnen de regels van de wet. Dat vergt veel inzicht in de problematiek van de plaagdierbestrijder en uitgebreide kennis om IPM zo goed mogelijk toe te passen. IPM heeft volgens Gerrit een goede toekomst en zal steeds vaker moeten worden toegepast. De wetgeving is erop gericht zo weinig mogelijk biociden te gebruiken. Dat heeft mede tot gevolg dat er nauw overleg moet zijn tussen de opdrachtgever en de plaagdierbeheerder om IPM en de bestrijding optimaal te kunnen toepassen. Wel is hij voorstander van het beperkt gebruik van rodenticiden door gediplomeerde bestrijdingstechnici. Laat het aan de professional over of en zo ja hoeveel biociden nodig zijn om een probleem op te lossen. Nu gebruiken met name gemeenten de hygiëne door bewoners als reden om een rattenprobleem op te lossen. Uiteraard heeft dat invloed echter dan moeten de ratten nog wel worden bestreden.

Volgens de woningwet is er een gedeelde verantwoordelijkheid ten aanzien van rattenbestrijding waardoor gemeentes personen die niet mee willen werken aan een actie om de overlast te bestrijden kunnen sommeren (handhavingsplicht) dat wel te doen.

Ook verwacht Gerrit dat door het mogelijkwerwijs stoppen van vele boerenbedrijven, veroorzaakt door bijvoorbeeld de stikstofproblematiek, de ratten geen voedsel meer kunnen vinden in de lege stallen en zich gaan verspreiden naar omliggende locaties.

Bijzondere invasieve exoten evenals bedwantsen zullen een steeds groter probleem worden in hotels en andere plekken waar logés slapen.

Een goede opleiding is voor plaagdierbestrijders van groot belang. Daarbij zou een gradatie moeten worden gemaakt in kennis en kunde zoals in meer beroepssectoren wordt toegepast. Dat zou een gradatie kunnen zijn van leerlingbestrijdingstechnicus, bestrijdingstechnicus, seniorbestrijdingstechnicus, specialist (field biologist) en dergelijke waardoor iemand tot Pest Control Professional (PCPer) kan worden opgeleid. Dergelijke specialistische opleidingen werken motiverend voor de werknemers omdat aan elke opleiding een specifiek salaris en werkbeleving kan worden gekoppeld. Voor de werkgever betekent het dat hij afhankelijk van het verworven specialisme zoals bijvoorbeeld bij audits, presentaties, offertes, determinatie ed. de PCPer in kan zetten op die taken waarin hij expert is. Naast het opwaarderen van het vak van plaagdierbestrijder kan het bedrijf dan ook meerdere taken professioneel uitvoeren.

Zo te horen heeft Gerrit na jarenlang gewerkt te hebben in de plaagdierbestrijding nog steeds zin om zich in te zetten op het plaagdierbestrijdingsgebied. Het is dan ook niet verwonderlijk dat hij, hoewel hij het rustiger aan doet, nog 2 dagen per week bij Megades blijft werken en nog als examinator bij het CPMV actief is. De branche zal het merken. Gerrit zal zich nog regelmatig laten horen en hij zal nog regelmatig geraadpleegd worden door branchegenoten. Velen zullen nog profijt kunnen hebben van zijn bijzonder lange ervaring en zijn fabelachtige feitenkennis.

Motten in de voedingsmiddelenindustrie, probleem en uitdaging



Het is algemeen bekend dat op bijna alle plekken in de wereld waar voedsel wordt bereid motten aanwezig zijn. De mate van overlast hangt af van het bedrijf. Zo zullen er bedrijven zijn die zelfs bij de aanwezigheid van een enkele mot hulp zoeken, terwijl er andere bedrijven zijn die geen enkel probleem hebben als er meerdere motten aanwezig zijn. Het blijft een feit dat bedrijven in de voedingsmiddelenindustrie altijd problemen hebben met motten, zelfs op plekken met de hoogst mogelijke hygiënestandaarden.

Met voedselmotten wordt meestal "PE" of "*Plodia Ephestia*" bedoeld. Er zijn in feite vier motten die vaak voorkomen in de voedingsmiddelenindustrie. Het betreft *Plodia interpunctella*, de Indische meelmot of vruchtmot, *Ephestia elutella*, de cacaomot, *Ephestia Kühniella*, de meelmot en *Ephestia cautella* die beter bekend is als de tropische cacaomot.

Plodia interpunctella, de Indische meelmot of vruchtmot, werd voor het eerst beschreven door Hübner in 1825 en heeft zijn naam gekregen doordat hij in Amerika voor het eerst was waargenomen in "Indische mais", ook wel gewoon mais

genoemd. Waarschijnlijk is deze motsoort het meest voorkomende plaagdier in opgeslagen voedingsproducten. De larven van deze mot worden aangetroffen in graanproducten, zaden, gedroogd fruit, specerijen en diervoeders. Afhankelijk van de temperatuur duurt de totale ontwikkeling 27 tot 305 dagen.

Ephestia elutella, beter bekend als de cacaomot, is een kleine mot, welke oorspronkelijk afkomstig is uit Europa, maar die nu verspreid is over de hele wereld. Hij wordt gezien als plaagdier omdat de larven leven van droge plantaardige producten zoals cacaobonen, tabak, graanproducten, gedroogd fruit en noten. Een aantasting vindt vooral plaats wanneer tarwe en meelproducten in bulk zijn opgeslagen. Minder aantrekkelijk zijn gedroogde vleesproducten, karkassen en gedroogd hout.

Slecht afgesloten opgeslagen producten trekken vrouwelijke motten aan die daar in de buurt eitjes afzetten. De larven die uit de eitjes komen, leven van de opgeslagen producten. Doordat larven ook tegen nicotine kunnen, kunnen ze leven van tabak en daarom zijn ze dan ook één van de meest voorkomende plaagdieren in de tabaksindustrie.

Cacaomotlarven verontreinigen voedsel vooral door de gevormde spinsels welke in de eindproducten verpakt kunnen worden maar ook doordat complete machine-installaties verstopt kunnen raken.

Experts zijn het er niet over eens waar de meelmot (*Ephestia Kühniella*), die vooral in de gematigde zones voorkomt, van oorsprong vandaan komt. Hoewel de naam wijst op een Europese herkomst denken sommige experts dat hij uit Midden-

Amerika komt. In 1889 is de meelmot voor het eerst waargenomen in Noord-Amerika. Deze soort wordt vaak verward met de Indische meelmot of vruchtmot die ook in graanopslagplaatsen en voorraadkasten voorkomt.

De meelmot komt in huishoudens, fabrieken, magazijnen en voedselverwerkende bedrijven voor. Wanneer er niets aan gedaan wordt, kan deze motsoort op geschikte locaties in zeer grote aantallen voorkomen waarbij de door de larven geproduceerde spinsels voedselzeven maar ook machines verstoppen. De larven leven van meel, graanproducten, gebakken producten of andere gedroogde graanproducten in opslagplaatsen. Soms wordt ook van gedroogde vruchten, champignons en zelfs turf en rottend hout gegeten.

Ephestia cautella of tropische cacaomot is een vaak voorkomende motsoort in voedselopslagplaatsen over de gehele wereld. Oorspronkelijk komt deze motsoort voor in tropische en subtropische gebieden waarvandaan ze verspreid werden door geëxporteerde voedselladingen. Aantastingen zijn waargenomen in graan- en cacao-producten, oliehoudende zaden en cakes en chocoladeproducten. Deze motsoort wordt ook wel de amandel- of cacaomot genoemd.

De eitjes worden op cacao, chocoladeproducten, granen, noten en gedroogde vruchten, meel en andere plantaardige producten gelegd waarna de uitgekomen larven daarvan gaan eten. Volgroeide larven zoeken vervolgens een plek op waar ze zich kunnen verpoppen. Dat kunnen bijvoorbeeld naden en kieren zijn in de opslag. Verschillende larvale stadia kunnen in de opslag aanwezig

zijn. Larven kunnen zich ook door de afdekfolie heen eten waardoor schade veroorzaakt kan worden door vervuiling met uitwerpselen, spinsels, dode motten en schimmelvorming. De door de larven gemaakte spinsels kunnen machines in voedselverwerkende fabrieken ernstig verstoppert.

Op bijna elke plek waar voedsel verwerkt, verpakt of opgeslagen wordt, kunnen motten aanwezig zijn. De meeste bedrijven hebben een soort monitoringstelsel dat bestaat uit feromoon- of trechtervallen met daarin een feromoonlokmiddel. Tot nu toe waren de enige bestrijdingsmiddelen gassen of bespuiting met biociden. Tegenwoordig maken steeds minder bedrijven in de voedingsindustrie gebruik van gifstoffen en zoeken ze niet-giftige oplossingen.

Dismate PE is een niet-giftige bestrijding van voedselmottensoorten die tot de geslachten Plodia en Ephestia behoren. Het middel werd voor het eerst getest in Engeland in 2001.

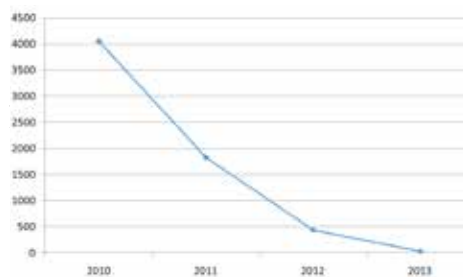
Een grote fabrikant van onbijtproducten besloot om geen gifstoffen meer te gebruiken in zijn fabriek. Russel IPM werd vervolgens benaderd om een oplossing te vinden. Na vele jaren van testen bij die fabriek is 2010 Dismate PE gelanceerd. Dit product wordt nu wereldwijd gebruikt in zowel kleinere als grotere voedingsmiddelenbedrijven. De met kleuren gecodeerde Dismate-dispensers worden om de 7 meter geïnstalleerd en om de 3 maanden vervangen. Het is daarbij zeer belangrijk dat deze afstand in acht wordt gehouden.

De feromonen in de dispenser verspreiden zich in de lucht. Wanneer mannelijke motten het feromoon ontdekken, raken ze verward en worden opgewonden en beginnen een zogenaamde paringsdans wat veel energie kost, waardoor ze sterven zonder dat ze gepaard hebben. Omdat het door het toepassen van deze methode langer duurt voordat vrouwtjes een mannetje ontmoeten, zullen ze minder eitjes leggen. Ook zijn deze eitjes minder van kwaliteit. Het gevolg is dat de mottenpopulatie zal afnemen.

Het monitoringstelsel moet goed onderhouden worden en het is belangrijk te weten dat wanneer Dismate voor het eerst wordt geïnstalleerd het mogelijk is dat er méér motten worden gezien en dat de vangst van motten in de feromoonvallen eerst zal toenemen. Deze fase kan enkele weken tot wel drie of vier maanden duren en bij elke installatie zal dit effect in meer of mindere mate zijn waar te nemen. Vervolgens zal geleidelijk een matige tot grote afname aan motten plaatsvinden.

Toen Dismate in een grote chocoladefabriek was geïnstalleerd nam het aantal motten dramatisch af. Voordat Dismate door het bedrijf werd gebruikt, werd de productie elke 13 weken stilgelegd

en werd de gehele fabriek grondig gereinigd. Vervolgens werd het bedrijf twee dagen met bestrijdingsmiddelen behandeld en vervolgens weer grondig gereinigd om de bestrijdingsmiddelenresiduen te verwijderen. Niet alleen kostte de gevolgde procedure veel geld, maar ook kon er jaarlijks 16 dagen niet geproduceerd worden. Vóór het installeren van Dismate werden 4000 motten per jaar waargenomen in de monitoringvallen. Toen men Dismate begon te gebruiken werd gestopt met alle bestrijdingsmiddelen evenals het intensief reinigen. Alleen de dagelijkse reinigingen werden uitgevoerd. Gedurende het eerste jaar ging het aantal motten in de vallen naar beneden tot 1825. In het opvolgende jaar ging het aantal naar beneden tot 434 motten.



Recente studies tonen aan dat naast reductie van het aantal mannelijke motten in de monitorvallen er ook een afname was van het aantal eitjes nadat Dismate PE was geïnstalleerd. Een bijkomend voordeel is dat de klanten minder klaagden over de aanwezigheid van motten in de geleverde producten.

Om een optimaal effect te krijgen is het absoluut noodzakelijk om Dismate om de 7 meter te installeren. Dismate is niet een vervangingsmiddel voor een goede hygiëne. Goede hygiënevoorschriften blijven dan ook noodzakelijk. Dispensers moeten elke 3 maanden vervangen worden. Het aanwezig monitoringstelsel moet aanwezig blijven zodat het effect van het toepassen van Dismate kan worden gevolgd en om waar te nemen of motten ook in andere ruimtes voorkomen.

Russell IPM
INTEGRATED PEST MANAGEMENT

Dismate^{PE}

Duurzaam managementsysteem voor motten
Système de gestion durable des mites.

www.confusedmoth.com

PEST TECH

2019 Milton Keynes



Sinds vele jaren wordt in Engeland aan het begin van de maand november op een woensdag de vakbeurs PestTech gehouden, georganiseerd door de Engelse brancheorganisatie NPTA. Op 6 november jl. was het weer zover. Voor de 2^e keer was de MK Arena in Milton Keynes de locatie. Centraal gelegen is het voor de Engelse plaagdierbestrijder een goed bereikbare locatie in een unieke omgeving.

De MK Arena is het voetbalstadion van de plaatselijke MK Dons, met plaats voor ruim dertigduizend toeschouwers. De beurs wordt vanzelfsprekend niet op het veld zelf gehouden maar in de Marshall Arena, de indoor evenementenhal van 3420 m² welke aan het stadion is gekoppeld, zoals ook het DoubleTree Hilton Hotel met kamers met uitzicht op het speelveld bij het stadion horen. Een unieke locatie dus en een dit jaar drukbezochte PestTech door zowel Engelse als buitenlandse plaagdierbestrijders, producenten en distributeurs.

De combinatie van stands, seminars, horeca en zelfs een schietbaan zorgden

voor tevreden bezoekers. Met de voorinschrijving bij de hand was het snel binnenkomen door de registratie- en ontvangstruimte op de beursvloer. Een grote verscheidenheid aan standhouders wachtte ons op. Natuurlijk waren de grote producenten en leveranciers aanwezig zoals Bayer, Bell Laboratories, BASF, Syngenta, Killgerm, Pelsis en PestWest. Indrukwekkende stands met diverse producten. Stands met digitale monitoring, vangkooien, werkkleding, opleidings-, verzekeringsbedrijven en zelfs levende roofvogels waren alle te bezoeken wat door de meer dan duizend bezoekers van aanvang tot sluiting werd gedaan. Er waren nieuwe producten welke werden geïntroduceerd voor de Engelse markt, waarvan sommige al bekend zijn en toegelaten voor de Nederlandse en/of Belgische markt. Onder andere Syngenta met Talon M, een rodenticide met als basis maiskorrels en Brodifacoum. BASF met Storm Ultra dat bij ons bekend is onder de naam Secuvia, Kness met een plastic rattenklemmen voorzien van 2 stuks Snap-e rattenklemmen. De meeste belangstelling was er voor PestWest met de flydetect®, een unieke permanente monitoring van een vliegenvlamp.

Gedurende de beurs kon men ook deelnemen aan diverse seminars waarvoor de Engelse plaagdierbestrijder ook punten voor zijn certificaat kon verdienen. O.a. stond op het programma: “Vleermuizen, waar rekening mee te houden bij uw werkzaamheden.”

“De verantwoordelijkheid van gemeentes op het gebied van gezondheid in

combinatie met knaagdierproblemen.”

“Wat verwacht de voedselindustrie van een plaagdierbestrijder.”

Een divers aanbod dus dat druk werden bezocht en zorgde voor een iets rustiger beursvloer.

Een nadeel van deze beurslocatie is het ontbreken van ruimte voor demonstraties op een buitenterrein, wat voorheen in het Motorcycle Museum wel mogelijk was. Echter door op de 2^e verdieping een schietbaan te creëren waar men met luchtdrukgeweren kon schieten was er toch een verrassend “praktijk” gedeelte.

Traditioneel is de dagafsluiting met het PCN-diner. Nadat de beurs is afgebroken, de bezoekers en standhouders zich hebben kunnen opfrissen is er een groots opgezet diner-evenement door Pest Control News georganiseerd. Ruim 200 gasten werden welkom geheten en ontvangen door Braziliaanse danseressen, men kon kleurrijk worden opgemaakt en natuurlijk van een heerlijk 3-gangen diner genieten. Na het diner was er de loterij voor het goede doel “Water for kids”, welke ruim 3000 Engelse ponden opricht en door Killgerm Group werd verdubbeld naar ruim 6000 pond. De Braziliaanse danseressen gaven nog een spectaculaire show wat ook het sein was voor iedereen om een dansje op de muziek van de dj te wagen.

SPA Groep ontwikkelt vier nieuwe nascholingen

Wij hebben de afgelopen maanden niet stil gezeten en zijn druk aan de slag gegaan met nieuwe nascholingen. Deze komen voort uit (aan-) vragen vanuit de branche en we zijn blij dat we hebben kunnen inspelen op jullie behoefte met deze vier nieuwe nascholingen; te volgen vanaf het voorjaar (met nascholingspunten).

“Nascholing Eikenprocessierups en andere Opkomende Plaagdieren”

In de snel veranderende plaagdierwereld krijgen plaagdierbestrijders steeds meer te maken met nieuwe soorten plaagdieren en nieuwe bestrijdingstechnieken. Tijdens deze nascholing wordt ingegaan op een aantal plaagdiersoorten zoals de eikenprocessierupsen en steekmuggen die al een tiental jaren aanwezig zijn in Nederland. Ook recente nieuwkomers zoals (reuzen)teken, rivierkreeften, (Aziatische) hoornaars, Franse veldwespen en Mediterrane draaigatjes zullen worden besproken. Mogelijke toekomstige bedreigingen welke veroorzaakt kunnen worden door bijvoorbeeld wasberen komen ook aan bod. Zowel de biologie, IPM-aanpak, wetgeving als bestrijding komen uitvoerig aan bod. Deze nascholing staat gepland op 26 februari 2020.



“Nascholing EHBO/BHV voor de bestrijdingstechnicus”

Deze nascholing geeft informatie over de eerste hulp bij ongelukken en beknellingen. Doordat je veel onderweg bent, kun je met allerlei zaken te maken krijgen. Je leert de vijf belangrijkste punten bij het verlenen van eerste hulp. En krijgt kennis over reanimatie en gebruik AED. In de middag vindt de praktijk plaats waarbij de docent diverse oefeningen op het gebied van EHBO uitvoert; hierbij wordt rekening gehouden met de situaties waarin jij als bestrijder terecht kunt komen en is er ruimte voor eigen vragen van de deelnemer. Deze training geeft geen officieel EHBO-diploma, maar kan wél meetellen voor de herhaling voor het officiële EHBO-diploma. Deze nascholing staat gepland op 4 maart 2020.



“Nascholing Omgaan met Verbale en Fysieke Agressie voor de bestrijdingstechnicus”

We leren het vergroten van de verbale en fysieke zekerheid en proberen meer zelfvertrouwen en uitstraling te creëren door een betere houding. Je krijgt inzicht in verschillende soorten agressie en hoe je daarmee om moet gaan. Je spiegelt je eigen gedrag en leert hoe je door fysieke vaardigheden agressie kunt voorkomen door zelfvertrouwen en rust uit te stralen. Deze nascholing staat gepland op 12 maart 2020.



“Nascholing Ergonomie voor de bestrijdingstechnicus”

Wat is ergonomie en hoe kun je arbeidsongeschiktheid en ziekteverzuim voorkomen? Je krijgt kennis over lichamelijke belasting met als doel de fysieke belasting te verminderen/verdelen. We leren je bewuster en gezonder te leven/werken en bieden concrete handvatten om je gezondheid te verbeteren. Iedereen wil fit en gezond tot aan zijn pensioen werken en daar willen wij graag een bijdrage aan leveren! Deze nascholing staat gepland op 27 mei 2020.



Voor de volledige inhoud van deze en andere opleidingen en nascholingen kun je op onze website terecht. Op dit moment is de planning bekend van de nascholingen die wij van het voorjaar willen gaan geven, dus check de beschikbare data via onze website.

Mocht je een van deze bovenstaande of andere nascholingen incompany willen organiseren met enkel medewerkers uit jouw organisatie en voorbeelden/werkzaamheden uit jullie dagelijkse praktijk? Neem dan contact met ons op.

Contactgegevens: www.spa-bv.nl;

Mariska Heijkoop: m.callenbach@spa-bv.nl

MUSCA [®] <small>Onderdeel SPA Groep</small>		
Nascholing	Opleiding	spa [®] <small>Stichting Professionele Arbeid</small>
Partner in		spa [®] <small>Opleiding, Instructie en Praktijkbegeleiding</small>
Full service concept		SDO [®] <small>Specifieke Deskundigheid Opleidingen</small>
plaaagdier- beheersing		opor [®] <small>Organisatie Ontwikkeling en Training</small>
Inspectie / audits	Organisatie ontwikkeling	MUSCA [®] <small>Ontwikkeling, Organisatie & Advies</small>
Organisatie ontwikkeling	Kwaliteitsondersteuning	
www.spa-bv.nl		



✉ info@platformplaagdierbeheersing.nl

🌐 www.platformplaagdierbeheersing.nl

📘 Facebook PLA..N.

🌐 LinkedIn Groep PLA..N.

🐦 Twitter Platformplan

☎ +31 (0)6 543 573 00

Platform Plaagdierbeheersing Nederland is de brancheorganisatie voor bedrijven die zijn gespecialiseerd in Faunabeheer, inspecties, advisering, wering en het uitvoeren van bestrijdingsacties tegen plaagdieren in en om gebouwen, maar ook in het verduurzamen van hout bij aantasting door bijvoorbeeld houtworm.

Door een zeer actief bestuur kunnen we onze kosten laag houden en ons daarnaast 100% inzetten voor onze leden. Vraag vrijblijvend informatie via telefoon, onze website, Facebook of Twitter.

Het vak leer je bij het KAD. Waar anders?

Actuele kennis van het vak dierplaagbeheersing doe je op bij het enige onafhankelijke instituut in Nederland waar sinds vele jaren alle kennis over plaagdieren wordt vergaard en gebundeld: het Kennis- en Adviescentrum Dierplagen te Wageningen. Daar krijg je informatie die eerlijk is, voorlichting die betrouwbaar is en daar ontmoet je de echte ervaringsdeskundigen.



KAD-Opleidingen staat garant voor veelzijdige, vaktechnische opleidingen, gericht op de hedendaagse praktijk van plaagdierbeheersing. In het royaal uitgeruste KAD Trainingscentrum komt de theorie tot leven en krijgt de cursist alle ins en outs van het vak én de benodigde vaardigheden onder de knie.

OPLEIDINGEN

- ▶ Leerling bestrijdingstechnicus (starters)
- ▶ Bestrijdingstechnicus (allround)

- Terugkomdagen
- Tussentijdse toetsing
- EVM-erkend

CURSUSSEN

- ▶ Bestrijdingsdeskundige (verdieping)
- ▶ Houtbescherming (specialisatie)
- ▶ Flora- en faunawet (toepassing)
- ▶ Vleermuizen
- ▶ Steenmarter

NEEM CONTACT OP MET KAD-OPLEIDINGEN

Nudepark 145, 6702 DZ Wageningen
Postbus 350, 6700 AJ Wageningen
Tel. (0317) 41 26 72
www.kad.nl E-mail: info@kad.nl

▶ Stichting Kennis- en Adviescentrum Dierplagen

Trots op je werk!

Zo luidde titel van de bijeenkomst van PLA..N op donderdag 21 november op Flevonice in Biddinghuizen. Plaagdierbestrijders worden vaak weggezet als rattenvangers en doosjeswegzetters, maar klopt dat wel?



De middagvoorzitter Bastiaan Meerburg, Directeur Kennis- en Adviescentrum Dierplagen, begon om 14.00 met zijn lezing met als titel “Trots op je werk”. Hij vertelde dat ons werk dit jaar zeker in het middelpunt van de belangstelling staat. Regelmatig worden er artikelen geschreven of worden er reportages gemaakt over de problemen bij de plaagdierbestrijding die wij moeten oplossen. Voorbeelden daarvan zijn de eikenprocessierupsenoverlast, bedwantsen en natuurlijk de problemen rondom rattenoverlast. Het zou best kunnen dat 25% van de stalbranden wordt veroorzaakt door knaagdieren. Via de rattenmonitor hoopt men inzage te krijgen in het aantal rattenproblemen in Nederland. Plaagdierbestrijders gebruiken moderne technologieën zoals elektronische vallen en warmtebeeldcamera's. Burgers weten ons echter niet altijd te vinden. Als men ons veelvuldiger zou inschakelen en onze adviezen zou opvolgen, zou de overlast aan plaagdieren aanmerkelijk minder zijn.

De volgende twee sprekers waren Engelstaligen maar door de simultaan

vertaling konden alle aanwezigen ze volgen. Steve Gould ondersteunt bedrijven en personen in het succesvol uitvoeren van ratten-beheerssystemen. Door zijn jarenlange ervaring begrijpt hij welke omgevingen aantrekkelijk zijn voor knaagdieren en hoe meestal door alleen maar habitatmanagement de problemen verholpen kunnen worden. Aan de hand van praktijkvoorbeelden vertelde hij wat er aan gedaan kon worden. Uitgangspunt daarbij is dat alle schuilplekken voor ratten voorkomen moeten worden. Matthew Benton is ook een ervaren rattenbestrijdingsspecialist. Hij heeft vooral veel ervaring met bestrijding in agrarische situaties. Doordat hij ook eigenaar is van een plaagdierbestrijdingsbedrijf heeft hij veel ervaring op het gebied van het werven van klanten. Volgens hem focussen veel plaagdierbestrijdingsbedrijven zich op het binnenhalen van nieuwe klanten. Dat kost veel tijd en dus ook veel geld en het resultaat is maar een 20 procent. Omzet genereren bij bestaande klanten is gemakkelijker. Wanneer men een goede werkrelatie heeft opgebouwd is het gemakkelijker daar meer omzet te genereren, dat kost minder tijd en geld. De kans op slagen, schat hij, is vier keer zo groot als bij het verwerven van nieuwe klanten.



Na de pauze kwam Jenno Brookman aan het woord. Hij begon zijn lezing met het stellen van vragen: Wie heeft afgelopen week een klant blij gemaakt? Wie heeft dat gedaan door er snel wat gif neer te zetten? Wie heeft gezegd dat je IPM moet toepassen?

De Nederlandse volksaard is dat vaak “doe maar normaal” en “hoort bij je werk” wordt gezegd maar te zeggen dat je trots bent op je werk wordt vaak niet gewaardeerd. De meeste plaagdierbestrijders willen geen bestrijding uitvoeren wanneer er

geen plaagdieren zijn aangetoond. Andere punten waar velen moeite mee hebben is een te hoge prijs vragen voor de uit te voeren werkzaamheden of onder te prijs te duiken om zodoende het werk naar zich toe te trekken. Bewust inzetten van verkeerde middelen of een niet uit te voeren plan presenteren willen vele plaagdierbestrijders ook niet. Deze zaken komen zeker voor en dan vooral bij een collega (klopt dat of ?) en het zijn zeker geen zaken waar we trots op moet zijn!

Wel moeten we trots zijn dat we de volksgezondheid beschermen, zorgen dat nutsvoorzieningen blijven werken, dat we de voedselketen beschermen en mensen verlossen van een plaagdierfobie. Trots moeten we ook zijn dat met IPM de meeste zaken kunnen worden opgelost waardoor we minder biociden hoeven te gebruiken en we door onze kennis ook moderne technologieën kunnen gebruiken!

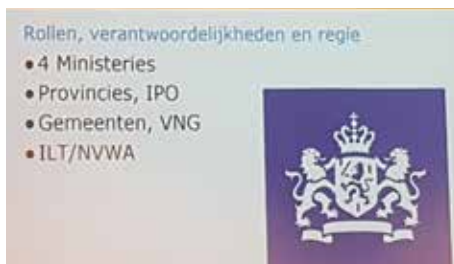
Maar wat zegt de overheid: De branche moet naar een hoger niveau, klanten moeten luisteren naar plaagdierbeheersers en risico's moeten worden beheerd. De industrie is tevreden over de man die bij hem komt, ze zeggen dat alle plaagdierbestrijders het zelfde doen en dat een schoonmaker minder dan 20 Euro per uur verdient en zij zich afvragen waarom een plaagdierbestrijder zoveel meer moet hebben. Particulieren proberen de bestrijding vaak eerst zelf uit. Ook vinden particulieren het werk van de plaagdierbestrijders vaak duur.

Plaagdierbestrijders moeten trots zijn en blijven op hun werk. Dat kunnen ze door IPM uit te blijven dragen, erin te geloven en te doen wat ze beloven. Risico's moeten beheerst worden. Dat kan mede door kennisvergroting en het verspreiden ervan. De overheid en stakeholders moeten overtuigd worden dat WIJ de praktische bestrijdingskennis hebben en er hard aan werken om de kennis te vergroten en dat wij zo weinig mogelijk biociden willen gebruiken.

De lezing van Jenno liet nogal wat stof opwaaien en resulteerde in een uitgebreide discussie tijdens de paneldiscussie waardoor dit programmaonderdeel drie kwartier uitliep!

Ook tijdens het aansluitend buffet werd er nog veelvuldig over gesproken: Hoewel de uitvoering niet altijd gemakkelijk is, was men het er wel over eens dat men trots mag zijn op het werk!

NVPB Netwerkbijeenkomst d.d. 19 november



De NVPB Netwerkbijeenkomst in het hotel Van der Valk in Breukelen werd bezocht door circa 50 personen. Er werden 4 lezingen gepresenteerd.

De eerste lezing was een duo-presentatie. Pieter Diphooorn is innovatieadviseur, werkzaam bij de Kamer van Koophandel. Hij vertelde dat ruim 70 tot 80 % van de ondernemers een positieve houding heeft ten aanzien van duurzaamheid. De meesten geven aan dat zij meer duurzaam zouden willen ondernemen als er kosten zouden worden bespaard of als het extra inkomen zou opleveren. Andere redenen om tot meer duurzaam ondernemen te komen, zijn wanneer de wet- en regelgeving dat eist, men zich zou kunnen onderscheiden, wanneer de klanten meer eisen gaan stellen en wanneer er een duidelijke markt vraag zou zijn naar meer duurzame producten en/of diensten. Vaak worden er ook belemmeringen ervaren ten aanzien van duurzaam ondernemen: men kan de businesscase niet rondkrijgen, klanten zijn niet bereid meer te betalen, er zijn financiële belemmeringen, gebrek aan tijd of men heeft onvoldoende kennis in huis.

Het hangt ervan af wat men wil. Wil men voldoen aan de wet- en regelgeving of wil men met zijn bedrijf een duurzame koploper zijn. Wanneer men zich met duurzaamheid wil bezig houden kan men zich richten op vier segmenten: duurzame bedrijfsvoering, duurzame producten, duurzaamheid vermarkten of het opzetten van een duurzame keten. Wanneer het accent gelegd wordt op verduurzaming van de bedrijfsvoering kan gedacht worden aan energie- en waterbesparing, verminderen

van verspilling, milieuverantwoordelijk ondernemen (MVO) en het maken van milieuvriendelijke producten. Bij verduurzaming van de producten kan gedacht worden aan besparing van materialen, kiezen van duurzame materialen, verbruik verminderen en gebruik maken van duurzame verpakkingsmaterialen. Bij verduurzaming van de keten kan gedacht worden aan de ketens kort houden, het afnemen van duurzame materialen van de toeleveranciers en het beïnvloeden van het gedrag van de werknemers. Onder duurzaam vermarkten wordt onder andere verstaan het goede voorbeeld geven aan anderen, laten zien dat je duurzaam bezig bent, duurzaamheidskeurmerk overwegen, als bedrijf of branche focussen op een bepaalde doelgroep. Diphooorn sloot af door te zeggen dat de plaagdierbranche zou moeten gaan voor een “duurzame bestrijding”.

Tijdens het tweede gedeelte van de presentatie kwam Tineke Schavemaker, adviseur voor de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) aan het woord. Ze vertelde dat er vele openstaande regelingen en subsidies binnen Nederland zijn voor innovatie, verduurzaming, fiscale zaken en internationale zaken. Er is momenteel maar 1 plaagdierbestrijdingsbedrijf bekend in Nederland bij RVO. Mevrouw Schavemaker nodigde dan ook alle betrokkenen uit om eens na te denken wat er aangepast of veranderd zou kunnen worden in de bedrijfsvoering en vervolgens contact met haar of haar collega's op te nemen of daar ook een regeling voor beschikbaar is: www.rvo.nl of 088-0424242. Schroom niet! Tot slot deelde ze ook mee dat er een informatieplicht is voor MKB-ers die meer dan 25.000 m³ aardgas afnemen per jaar. Voor hen geldt een energiebesparingsplicht.

De tweede presentatie werd gegeven door Corine Komen, senior adviseur gewasbeschermingsmiddelen en biociden. Het RIVM heeft een verkennend onderzoek uitgevoerd inzake IPM knaagdierbeheersing in de praktijk. Dit rapport is eind november aangeboden aan de Tweede Kamer. Elders in dit blad wordt dit rapport uitvoerig beschreven.

De serie presentaties werd afgesloten door

Bart Biemans, plaagdierdeskundige bij het KAD. De titel van zijn lezing was “De onoverwinnelijke kakkerlak”.

Kakkerlakken passen zich regelmatig aan waardoor biociden geen of minder effect op hen hebben.

Door de jaren heen hebben kakkerlakken resistentie ontwikkeld tegen bijna alle insecticiden in bepaalde delen van de wereld. Ook ontstaat er regelmatig kruisresistentie. Kruisresistentie kan onderscheiden worden in knockdown resistance (kdr) en metabolic resistance. Bij kdr is er sprake van een zogenaamde puntmutatie waardoor er een verlaagde gevoeligheid van het zenuwstelsel ontstaat is zoals het geval is door het toepassen van DDT en pyrethroiden. Bij metabolic resistance zijn er een of meerdere enzymen die meerdere werkzame stoffen onschadelijk maken.

Ook is er bij resistentie soms sprake van secondary kills. Dat betekent dat wanneer een kakkerlak resistent is voor een bepaalde soort werkzame stof, die ook resistent kan zijn voor andere soorten werkzame stoffen. Dat is bijvoorbeeld aangetoond bij een in het wild voorkomende populatie kakkerlakken die bij behandeling met fipronil ook resistent werden voor indoxocarb en hydromethylnon.

Regelmatig is er ook sprake van lokaasadversie bij kakkerlakken. Hoewel kakkerlakken alleseters zijn, en vele smaak- en reukzintuigen bezitten zijn ze toch kieskeurig. Zo zijn er kakkerlakken die een lokaas waarin de suiker glucose verwerkt is niet opnemen, terwijl ze de suiker fructose wel opnemen.

Een ander punt waar men rekening mee moet houden bij de bestrijding van kakkerlakken is dat er kakkerlaksoorten zijn zoals de boskakkerlak die alleen maar plantendelen eten of baits op basis van plantachtige producten. Lokaas die andere lokstoffen bevatten worden dan niet opgenomen.

Samenvattend gaf Biemans aan dat de resultaten van de kakkerlakkenbestrijding nauwkeurig in de gaten moeten worden gehouden in verband met mogelijke resistentie of lokaasaversie. Ook eten niet alle kakkerlaksoorten alles.

Aan het einde van de middag presenteerde de dagvoorzitter Kyra Broeders een aantal stellingen waarover gediscussieerd kon worden:

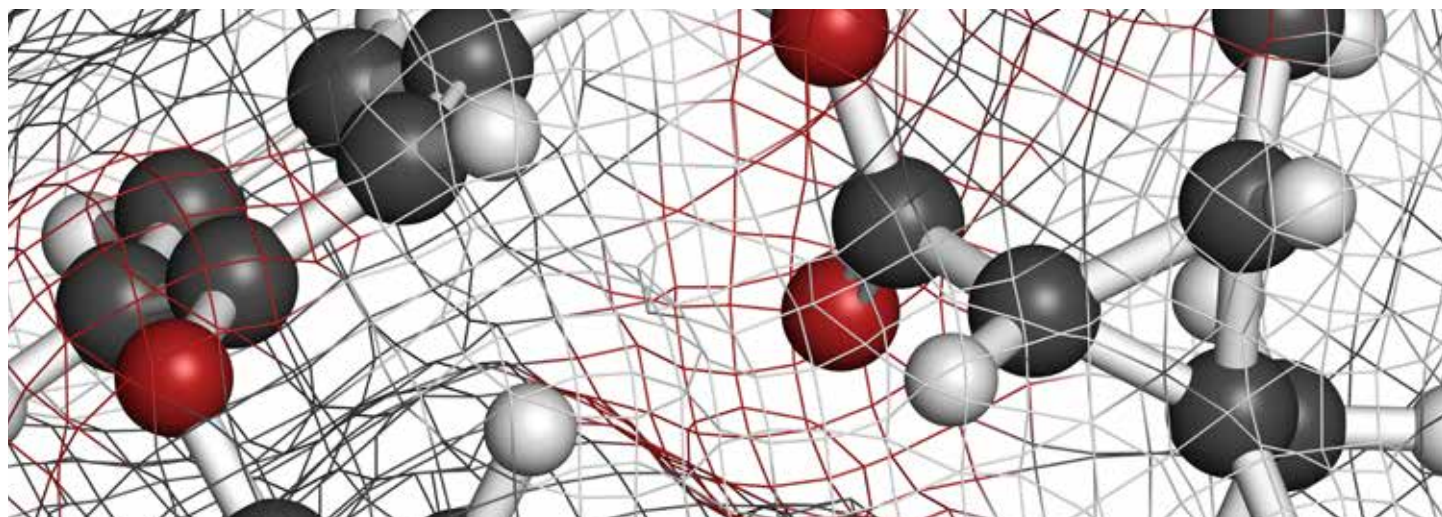
- Ondernemers benutten de kansen die duurzaam ondernemen biedt onvoldoende.

- Innovatie: Alleen of met zijn allen?
- Welke vaardigheden heeft een plaagdierbestrijder nodig om IPM toe te passen?
- Zou IPM voor de hele plaagdierbeheersing verplicht moeten worden?
- Wanneer je op een kakkerlak, die een ei-pakketje bij zich draagt stamp, is de kakkerlak dood. Maar wat gebeurt er met de eitjes?

- Kakkerlakken met een hoog vetpercentage hebben een verlaagde gevoeligheid voor sommige bestrijdingsmiddelen. Waar of niet waar?

Er ontstond een aardige discussie over de stellingen. Vooral over de twee laatste stellingen kwamen de tongen los. Ten slotte bedankte Broeders de sponsors, Edialux en Bell, en nodigde de aanwezigen uit om de middag te besluiten met een drankje en hapje.

Nano-bestrijdingsmiddelen soms schadelijker dan niet-nano vorm



Het ontwikkelen van bestrijdingsmiddelen in nanovorm neemt momenteel een grote vlucht. De nano-bestrijdingsmiddelen worden gericht gebruikt en er is minder van nodig. Toepassingen in nanovorm zouden daarom mogelijk minder effect op niet-doelwit-organismen kunnen hebben. Uit recent onderzoek blijkt nu echter dat de nanovorm zélf soms voor een groter toxisch effect zorgt.

Zo bestudeerden onderzoekers van de Oregon State University de toxiciteit van drie toepassingsvormen van het insecticide gamma-cyhalothrine op watervlooien. In Amerika mogen consumenten dit insecticide gebruiken om mieren, bedwantsen, teken en andere geleedpotigen te bestrijden.

De toepassingsvormen betroffen kleine capsules met een gemiddelde diameter van 450 nanometer, grotere capsules met een gemiddelde diameter van 760 nanometer, en de gangbare niet-nano formulering van het insecticide. Tot verrassing van de onderzoekers vonden zij dat de kleinste nanocapsule meer toxisch was dan de gangbare formulering. De toxiciteit van de grotere capsule was gelijk aan de toxiciteit van de gangbare formulering.

Watervlooien nemen selectief op

De reden voor deze vondst is dat watervlooien nanocapsules met een diameter tussen 100 en 5000 nanometer

selectief uit het water kunnen opnemen. De beestjes filteren relatief grote hoeveelheden water om hun voedingsstoffen op te nemen. Daarbij worden vooral de kleinere nanocapsules heel selectief en efficiënt uit het water gefilterd. De toxiciteit van de nanovorm met een gemiddelde grootte van ongeveer 450 nanometer neemt daardoor toe ten opzichte van de toxiciteit van zowel de gangbare, niet-verpakte, vorm alsook ten opzichte van de grotere capsules met een gemiddelde diameter van ongeveer 760 nanometer.

Bij de ontwikkeling van nano- en wellicht ook van microvormen van pesticiden is dus aandacht nodig voor mogelijke (ongewenste) milieueffecten als gevolg van de nanovorm.

Nieuwsbrief Kennisnetwerk Biociden

IPM tegen kakkerlakken

ctgb

College voor de toelating van
gewasbeschermingsmiddelen
en biociden

Chemische middelen tegen kakkerlakken, bedwantsen, bloedluis, exotische muggen, mieren of wespen zullen in de toekomst mogelijk alleen nog als uiterste redmiddel gebruikt mogen worden, bijvoorbeeld vanwege gevaar voor de volksgezondheid. Wordt geïntegreerde plaagbeheersing (IPM) straks ook bij insecticiden gebruikelijk? Voor middelen tegen ratten is dit in Nederland inmiddels al gemeengoed. In de strijd tegen insecten wordt IPM binnen de gewasbescherming al wel gebruikt, maar rond het gebruik van biociden is dit nog praktisch onontgonnen terrein. Naar verwachting zal IPM er voor ieder plaaginsect anders uitzien.

De biocideverordening biedt de mogelijkheid middelen die vanwege de risico's niet toelaatbaar zijn, toch toe te laten vanwege het maatschappelijk belang. Op deze manier zijn ook rodenticiden op basis van anticoagulantia (bloedverduunners) nog toegelaten. Er zijn te weinig alternatieven voor deze middelen, waardoor ze bij gevaar van een rattenplaag vanwege het maatschappelijk belang toch gebruikt mogen worden. Wel moet dat gebruik tot een minimum worden beperkt en aan een aantal

voorwaarden voldoen. In Nederland moet de bestrijding voldoen aan geïntegreerde plaagbeheersing (IPM). Is dit ook de toekomst voor bijvoorbeeld de bestrijding van kakkerlakken in restaurantkeukens of bakkerijen?

Toelaten onder voorwaarden

In de samenleving klinkt de roep om duurzaamheid en minder afhankelijkheid van chemische bestrijdingsmiddelen de laatste jaren steeds luider. Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat wil het gebruik van chemische stoffen zoveel mogelijk terugdringen. De Europese en nationale regelgeving worden strenger, maar er blijven middelen nodig om plagen te bestrijden en zo risico's voor bijvoorbeeld de volksgezondheid te beperken. Vanwege het maatschappelijk belang moet het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Ctgb) dus middelen die vanwege de risico's niet meer toelaatbaar zijn onder voorwaarden – zoals IPM voor professionals – kunnen toelaten.

Professionalisering

Zelf kan het Ctgb zo'n IPM-systeem niet ontwikkelen. Voor de bestrijding van ratten heeft de plaagdierbeheersingsbranche een IPM-systeem ontwikkeld, waarmee de branche zich ook verder professionaliseerde. Dat systeem stelt het Ctgb nu verplicht voor gebruik van rodenticiden. Vooruitlopend op de toekomst waarin IPM ook voor middelen tegen insecten gewenst is, kan de branche inventariseren hoe zulke systemen voor de bestrijding van verschillende insecten eruit moeten zien. Zodat het Ctgb in de toekomst kan

verwijzen naar zo'n systeem bij het toelaten van insecticiden voor professioneel gebruik. Voor de bestrijding van insecten is zo iets er nog nauwelijks, al zijn sinds de fipronilcrisis bij de bestrijding van bloedluis in kippenstallen wel de eerste contouren van een IPM-systeem te zien.

Bloedluis

Voor de bestrijding van bloedluis in kippenstallen zijn weinig middelen beschikbaar. Het begint met goed reinigen van de stal en monitoren of er bloedluis aanwezig is. En er zijn ook al mechanische tools en vallen ontwikkeld, zodat de bloedluizen niet bij de kippen kunnen komen als ze 's nachts op stok zitten. Wat nog ontbreekt is een goede beschrijving en uitwerking van de verschillende IPM-maatregelen tot een werkelijk systeem. Zodra die beschrijving er is, kan het Ctgb verwijzen naar IPM voor de beheersing van bloedluis.

Voor kakkerlakken, wespen of bedwantsen zullen de IPM-voorschriften er weer anders uitzien. De aanpak van ieder plaaginsect vraagt om een eigen IPM-systeem. IPM is gericht op preventie. De branche is inventief genoeg om zo iets op poten te zetten. De kennis is er, nu de uitwerking nog. En als die er is kan het Ctgb middelen tegen kakkerlakken, bloedluis en andere plaaginsecten toelaten voor professioneel gebruik binnen een IPM-systeem.

Ctgb, Joost van der Gevel



AGENDA 2020

DATUM	CURSUSSEN CONGRESSEN BEURZEN	ORGANISATIE WEBSITE	PLAATS
20 - 21 februari 2020	Expocida Iberia 2020	www.expocida.com/es/	Madrid
18 - 19 maart 2020	Pest-Protect 2020	www.pest-protect.eu/	Berlijn
22 april 2020	Benelux Pest 2020	www.beneluxpest.com	Veldhoven
12-14 mei	14th Fumigants & Pheromones Conference	https://wetu.com/Itinerary/Landing/52f322bf-329e-46f4-a8f9-96f41a1172e0	Victoria Falls, Zimbabwe
14 mei 2020	ConExPest 2020	www.conexpest.pl	Torun, Polen
4 juni 2020	World Pest Day	KAD, NVPB, PLA..N, PCN	Nader bepaald
29 juni - 1 juli 2020	International Conference on Urban Pests – IUCP 2020	www.icup.org.uk	Barcelona
13 - 16 oktober 2020	PestWorld 2020	www.npmapestworld.org	Nashville, Tennessee
11 november 2020	PestTech 2020	www.npta.org	Milton Keynes
18 - 20 november 2020	Parasitec 2020	www.parasitec.org	Parijs

World Pest Day, 4 juni 2020



World Pest Day is afgelopen jaar op 6 juni gehouden in het Openluchtmuseum in Arnhem. Het was een succesvolle bijeenkomst en daarom hebben de organisatoren, NVPB, KAD, PLA..N en PCN besloten ook in 2020 World Pest Day te organiseren. Dit jaar zal deze gehouden worden op donderdag 4 juni. De organisatoren zijn momenteel volop bezig met het zoeken naar een goede locatie en het uitwerken van het thema. Zodra er meer bekend is, is zullen de nieuwsbrieven van de verschillende organisatie's hier uitvoerig over berichten.

Reserveer reeds donderdagmiddag 4 juni voor het bijwonen van de themabijeenkomst op World Pest Day!



ICUP 2020, Barcelona, 29 juni – 1 juli



10th INTERNATIONAL
CONFERENCE
ON URBAN PESTS
JUNE 29 - JULY 01

Dit jaar wordt al weer de 10de conferentie georganiseerd over plaagdieren door de ICUP. ICUP betekent "International Conference on Urban Pests" en zoals de naam al zegt is het een internationale conferentie waarbij nieuwe kennis en informatie uit de gehele wereld gedeeld wordt met de circa 400 aanwezigen. Praktische conclusies van de onderzoeken zullen hun toepassingen vinden op het plaagdierbestrijdingsgebied in alle landen van de wereld en dus ook in Nederland en België. Haast u, de early-bird-registration sluit op donderdag 28 februari 2020!

Deze conferentie vindt om de drie jaar plaats en het zou mooi zijn wanneer zij ook eens in Nederland zou worden gehouden.

Voor meer informatie kijk op: www.ICUP2020.com

De eerste en enige gel tegen papiervisjes



Maxforce[®]
PLATIN

// Buitenkant van de druppel aantrekkelijk voor knaagbehoefte van papiervisjes.

// Binnenkant geldruppel zeer effectief tegen papiervisjes.

Gebruik biocide veilig. Lees voor gebruik het etiket en de gebruiksaanwijzing. Maxforce[®] Platin is een geregistreerd handelsmerk van Bayer. Toelatingsnummer NL: NL-0020305-0000. Toelatingsnummer BE: BE2019-0037. Kijk voor meer informatie op www.environmentalscience.bayer.nl

Alle informatie in dit document werd correct geacht op het ogenblik dat het werd gedrukt. Gepubliceerd in 2019, versie 2019.11. Bayer Cropscience SA-NV, Energieweg 1, 3641RT Mijdrecht, tel: +31 297 280358.